

HÉTFŐI NAPLÓ

AZ ELŐFIZETÉS ÁRA:

1939. évi évi 100.000 K

1940. évi évi 100.000 K

HETES SZÁM ÁRA:

Magyarországon 2000 K. Jugoszláviában

4 dinár. Ausztriában 2000 osztrák korona

POLITIKAI HETILAP
FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. ELEK HUGO

MEGJELENIK MINDEN HÉTFŐN REGGEL

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest,

VIII. kerület, Rókh Szilárd ucca 3. szám

Telefón: J. 9-96, vasárnap este: J. 62-35

XV. évfolyam

Budapest, 1924 július 14

25. szám

A bécsi spanyol követség botránya

Bécs, július 13.
(A Hétfői Napló bécsi szerkesztőségének telefonjelentése.) A bécsi diplomáciának kínos botránya van. A madridi kormány visszatartotta a spanyol követet, mivel az túrte két titkárnak botrányos viselkedését és verekedéseit újji mulatóhelyeken és elutasította az egyik beosztott attasé sikasztásait.
A követ bukása diplomáciai közközlés kínos feltűnést keltett.

Amerika feltételei anémet kölcsön ügyében

Washington, július 12.
Herriot és Macdonald megbeszélésén nyomán a Dawes-féle terv végrehajtása körül beállott fordulónál forra fontos ismerni azokat a feltételeket, amelyeket az amerikai pénzügyi köröknek szűkösnek tart, ha Amerikának a német kölcsönsben való részvételét akár csak megbeszélés tárgyává is teszik. A feltételek ezek:
1. A német kölcsönnek aranyalapon kell felépülnie.
2. A kölcsönt minden más német kölcsönnel szemben elsőbbség illeti meg.
3. A jóvátételi fizetéseknek az ország fizetőképességéhez kell alkalmazkodniok és a jóvátételi bizottság az erről való döntésből kiizrandó.
4. Mithogy a Dawes-féle terv elválaszthatatlan egész, a kölcsön meghíusulása az egész Dawes-féle javaslat összeomlását eredményezné, ami nemcsak Németországot és Franciaországot, de egész Európát súlyosan érintené.

Polgári pör az Odescalchi család ékszerairt

Visszajutták a két milliárd értékű drágaságokat a hercegének ismeretes az a nagy bűnpör, amelyik a budapesti büntetőtörvénykönyv előtt harmadéve folyt le Benkó István és társai ellen, hogy Odescalchi herceg család ékszerait a kommun alatt ékszeresnek eladták. A bűnpöröt függetlenül a hercegi család kártérítési keresetét indított az ékszeresek ellen, akik a drágaságokat megvették. A törvényes: a polgári perben az ékszeresek kártérítési kötelezettségét megállapította és habár egyik alperes cég a szocializálással védekezett és vitatta, hogy az ezen időben fizetetlen létrejött ügyetek iránt felelősség nem terheli, mégis a törvényes: ezen cég kártérítési kötelezettségét is megállapította. Az ítélet igen súlyosan érinti az alpereseket, akik között több elsőrangú ékszerkereskedő is szerepel, mert amit a tárgyalásokon kifűnt, az a bíróság jelenleg legalább 2 milliárdot képviselnek.

Kardvivóink legyőzték Amerikát Sprintstafétánk bekerült a döntőbe

A párisi olimpiászra kiküldött kardvivó-capatunknak a szombati napon Anglia felett aratott főlény győzelme után a tradícióktól és az eddigi olimpiai győzelmek emlékeitől fűtött csapatunk vasárnap 14:2 arányban legyőzte az Egyesült Államok nagyszerű csapatát.
Kitűnő kondícióban vették fel vívóink a küzdelmet az amerikai team ellen.
A csapat tagjai közül Rády, Terstyánszky és Uhlyarik négy, Széchy pedig két győzelmet aratott.
Csapatunk csodálatraméltó teljesítményt végzett. A jóképességű tengerentúli vívókön kívül a francia zsűri rosszakaratával és pártos bíráskodásával is meg kellett küzdeniük.
Lapzártakor kapjuk a távirati értesítést, hogy kardcsapatunk legyőzte Belgiumot is 10:6 arányban. Posta és Schenker 3-3, Rády és Terstyánszky 2-2 győzelmet aratott.
A Rózahegyi, Muskát, Gerő és Kuruncziból álló 4x100 méteres stafétánk a középtutamban második helyre került, a döntőben való részvételre kvalifikálta magát. A staféta tagjai teljesen fittek és így helyezésre van kilátásunk.

és így helyezésre van kilátásunk.

A teniszolimpiász selejtezőmérkőzéseit ugyancsak vasárnap tartották meg. Táviratunk arról számol be, hogy Tozner (Dánia) legyőzte a magyar Kilmont-et (?) (Valószínűleg Klement, Szerk.)

A deklon végeredménye a következő:

1. Osborne (Egyesült-Államok) 7710 pont. Fildagrekord!
2. Norton (Egyesült-Államok) 7541 pont.
3. Klumberg (Esztország) 7321 pont.
4. Hunzeri (Finnország) 7041 pont

Szombaton hatvanmillió aranykoronát folyósít az Angol Bank a szanaláshoz

Az angol kölcsön első részlete hárommillióegyszázhatvanhat ezer — A jegyzés 88-as kurzuson történt — A második részletet augusztus 19-én kapjuk meg

— A Hétfői Napló tudósítójától. —

London, július 12.
Az Angol Bank július 19-én, szombaton utalja át az Angol-Magyar Bank útján a Magyar Nemzeti Bank pénztárába a magyar kölcsön Angliában lejegyzett összegének első részletét és így Anglia leaz az első állam, amely Magyarország szanalásához hozzájárul.
A július 19-én folyósítandó összeg

az Angliában összesen 7.900.000 font névértékben jegyzett kölcsön felét, vagyis 3.950.000 fontot tesz ki, amely összeg azonban csak 3.476.000 fontot jelent, mert a magyar kölcsönt 0,88-as kurzuson jegyezték. Magyar valutában az angol kölcsönnek ez az első részlete hatvanmillió aranykoronával egyelő.
A második részletet augusztus 19-én folyósítják.

Ujévig szó sem lehet a tisztviselőfizetések emeléséről Csak félévénként lehet változtatni a költségvetés tetelein — A KANSZ októberre fizetésemelést kíván és összehívhatja a Házat

— A Hétfői Napló tudósítójától. —

Korányi Frigyes báró pénzügyminiszter a köztisztviselői fizetések július 1-ei rendezése alkalmával a leghatározottabban kijelentette, hogy ez a rendezés csak ideiglenes. Erre a kijelentésre szükség volt, mert a köztisztviselők képviselete: a KANSZ a legteljesebb mértékben elégedetlenül vett tudomást a megállapított aranyparitásos fizetésekről. Homonnay Tivadar és F. Szabó Géza, a tisztviselőkérdés parlamenti szószólói maguk is kijelentették a miniszter előtt, hogy az elégedetlenség nagy és a kormánynak módot kell találni arra, hogy a fizetések fűlölmeje. A pénzügyminiszternek ez a nyilatkozata, amelyben ideglenesnek minősítette a fizetésrendezést, azt a következtést vonta maga után, hogy legkésőbb októberben magasabb aranyparitásos skálákat fogunk megállapítani.

Erdeklődünk ez ügyben olyan helyen, ahol a kormány ezirányú intencióit közelről ismerik.

Beavotott helyen a következőket mondották ez ügyben:

Gazdasági alapokra fektetik a kisanfantot

Bécs, július 13.

(A Hétfői Napló bécsi szerkesztőségének telefonjelentése.) Diplomáciai körökben a Hétfői Napló bécsi szerkesztőségére arról értesült, hogy a kisanfant külügyminiszternek megtartott prágai konferenciáján Benes cseh külügyminiszter kifejtette, hogy az európai viszonyok alakulása folytán — Macdonald és Herriot kormánya jűtása — a

ben a Hétfői Napló munkatársának — A költségvetés tetelein való változtatni csak félévénként lehet mert hiszen a szanalási akció fél-estendő periódusokra oszlik. Addig, amíg az egyik ilyen periódus le nem zajlik, szó sem lehet semiféle kiadási tétel megváltoztatásáról. A költségvetési félév, december 31-én jár le, tehát

Jamár elseje előtt szó sem lehet a tisztviselőfizetések emeléséről.

A július 1-én megállapított aranyparitásos fizetés megmarad hat hónapon keresztül. Ha a fél-estendő folyamán szaporítani lehet a bevételeket, meglesz a mód a tisztviselőfizetések emelésére.

Beszöltünk ez ügyben Homonnay Tivadar.

nemzetgyűlési képviselővel is, aki a következőket mondotta:

— Ml, akik a tisztviselőkérdést szívünkön viseljük és a bajokat a nemzetgyűlésen és illetékes helyeken állandóan szóvá tesszük, ismerjük a kormány nehéz helyzetét, de ismerjük az elégedetlenséget is.

Októberre fizetésjavítást vár minden köztisztviselő.

Mihelyt a nemzetgyűlés újra összejűt, azonnal szóvá tesszük a fizetésemelés szükségességét és intézkedést kérünk.

Más forrásból szerzett értesülésünk szerint a KANSZ nem vár október 1-ig, amikor tudvalóvan a nemzetgyűlés összejűt, mert októberre már fizetésemelést kívánnak.

kisanfant politikai élet tompítani kell és a most uralkodó szellemnek megfelelően gazdasági alapokra kell fektetni. kisanfantnak a dunai államok gazdasági blokkjává kell fejlődnie. Nincsies és Duca külügyminiszterek is helyeselték Benes fejtegetését, majd eszmecserét folytattak arról, hogyan lehetne az osztrák-csehszlovák vaskartelle Jugoszláviát és esetleg Magyarországot is bekapcsolni.

Megbukott

az osztrák pénzügyminiszter

(A Hétfői Napló bécsi szerkesztőségének telefonjelentése. Politikai körökben Kienböck osztrák pénzügyminisztert bukott embernek tekintik, akit saját párhívai, a keresztényszocialisták is elejtettek. Pénzügyi körökben Kienböcköt okolják a krízis elfajulásáért és utódján Reisch dr.-t, a jegybank elnökét kívánják. Kienböck Seipel kancellár felgyógyulása után nyomban demissionálni fog.

Cailleaux és Malvy amnesztiát kapnak

A szenátus elnapolta magát

Páris, július 13.

A kamara tegnapi ülésén, amely reggel 4 óra 20 percig tartott, folyótarták az amnesztiáról szóló törvényjavaslat vitáját. A kamara 310 szavazattal 202 ellenében elfogadta azt a fejezetet, amely magával hozza Cailleaux és Malvy amnesztiáját. A szenátus július 31-éig elnapolta magát.

Tizennyolcmillió koronát vert el egy mulatóhelyen a kifutógyerek

— A Hétfői Napló tudósítójától. —

A Gyanjúsó és Kereskedelmi Rt. igazgatója feljelentést tett a rendőrségen egy 16 éves kifutóú ellen, aki a reábitzott tizennyolcmillió koronát elcsikasztotta és megszökött.

A detektívek vasárnap a nyugati pályaudvaron elfogták a fiút, aki két másik fiatalber társaságában tartózkodott ott. Mindhármukat előállították a főkapitányságra. A kifutóú beismerte, hogy az összeget elcsikasztotta. Vallomása során elmondta, hogy elfogott társaival, a 23 éves Willenberg Imrével és egy másik 17 éves fiatalemberrel együtt ruhákat vásároltak. Azután Nyíregyházára utaztak, ahol egy kétfelhírő háza mentek. Ott napig dőzsöltek itt és természetesen utolsó állingerk kifosztották őket. Mikor a pénzük elfogyott, visszatértek Pestre.

A beismerő vallomás után Polonkay dr. rendőrfőnökműködő mindhármukat letartóztatta.

A főbiztos nem avatkozik a havonkénti költségvetés készítésébe

Smith főbiztos csak azt ellenőrzi, nem tolódtak-e el abnormisan a havonkénti tételek a félévi összeg keretében — A júliusi mérleg: 31 millió aranykorona

A napokban elkészült az első aranyköltségvetés. Általában az a hír volt elterjedve, hogy a költségvetés félvényként készül és így a most elkészült aranyköltségvetés 1924 július 1—1924 december 31. terjedő időre szól. Ezzel ellentétben áll a következő kitünő forrásból szerzett értesülésünk:

— Nem félvényként, hanem havonként készül az aranyköltségvetés. Az állami bevételek és kiadások mérlegét, vagyis a költségvetést a számlálási időtartamra, 1926 július 1-ig előre megállapította a népszavazási delegáció és a kormány. Ezek

az **ugynevezett költségvetési vázlatok félvényekre szólnak.**

vagyis félvényként állapították meg az állami bevételeket és kiadásokat. Ugy a bevételek, mint a kiadások emelkedő tendenciát mutatnak a féléves költségvetésekben és pedig

a bevételek nagyobb, a kiadások kisebb mértékben emelkednek.

Igy például a július 1-ével megkezdődött és december 31-én záruló félév költségvetésének végösszege 372 millió aranykoronának a fele, vagyis 186 millió aranykorona, míg az 1926 január 1—június 30. terjedő félév 200 millió aranykorona. A közbenlévő időszakban a két költ-

segvetési végtétel középarányosa adja a kiadások és bevételek egyensúlyozott végösszegét.

Az ellenőrzés egyszerűsítése és számvitel gyorsítása céljából

havonként külön aranyköltségvetések készülnek.

A július hónapra most elkészült költségvetés 31 millió aranykorona bevételi forrásból és kiadásti tételből állapítja meg.

A főbiztos a havonkénti költségvetés megállapításába nem szól bele.

illetve csak azt ellenőrzi, hogy a következő hónapra eső költségvetési összeget a kormány nem akarja-e túllépni. Abba, hogy a kormány a rendelkezésére álló összeget miként használja föl, nem avatkozik bele, csak abban az esetben, ha az egyes fontosabb tételeknél abnormis eltulajdás állana be.

A július havi aranyköltségvetés elkészítésébe sem avatkozik bele a főbiztos. Ez természetesen nem jelenti azt, hogy ne érdeklődnek általában és behatóan az állami pénzügyi adminisztráció kérdéseibe. Sőt — **Smith főbiztos válaszával párhuzamosan dolgozik Koronay Frigyes báró pénzügyminiszterrel.** Így a július havi aranyköltségvetés elkészítését is közös megbeszélések előzték meg.

Véletlenségen mult, hogy Wellner ellen megindították az eljárást

Az ügy iratai a vizsgálóbíróhoz kerültek — Kihallgatják a Károlyi kormány minisztereit — Váry koronaügyész helyettes nyilatkozik a Hétfői Naplónak

A Wellner Jakab ellen megindított felfüggetlés és ítéletelési per hullámait meg mindig nem állapodtak le. Hivatalos és félhivatalos nyilatkozatok jelentek meg, amelyek olyképpen állítják be az ügyet, hogy amikor Wellner ellen 1919-ben megindult az eljárás, az akták Wellner távolléte miatt ad acta tételek és **hisztva véletlenségen mult, hogy a nyomozó levél visszavonása alkalmával feladókonyakból ez az eljárás nem vételett figyelembe.**

A Hétfői Napló munkatársa beszélgetést folytatott Váry dr. koronaügyészhelyettesel, aki a Wellner-ügyről a következőket mondotta:

Azt lehet mondani, hogy csodás véletlenséggel folydán indult meg az eljárás Wellner ellen. Tény az, hogy 1919-ben a letartóztatott népbiztosok bünyviszálata kiterjedt az egyesség-okmány keletkezésének történetére is és mert az ügyesség úgy talála, hogy az a körülmény, hogy Károlyi Mihály gróf átadta a hatalmat a szociáldemokrata pártnak, ez pedig a gyűjtőfogházban lévő kommunista vezetékkel, Kun Bélával és társaival az egyesség-okmány szerint megállapodást létesített, teljesen kimeríti a felfüggetlés és ítéletelés büntetőjogi kritériumát.

— Károlyi Mihály gróf vagyonelközési perében — mint ismeretes — a kincstári jogügyi igazgatóság nagy súlyt fektetett a hatalom átadásának körülményeire és ezért kérte az ügyességűtl az egyesség-okmányra vonatkozó összes aktákat.

Csodás véletlenség, hogy a kincstári jogügyi igazgatóság épp a Wellner hazakerkezése utáni napokban küldte vissza az ügyességre az évek óta nála lévő kölcsönkérti aktákat.

Ez a véletlenség ideste elő aztán azt, hogy Wellner ellen is, mint aki az egyesség-okmányt aláírta, szükségképpen meg kellett indítani az eljárást.

A Hétfői Napló munkatársa megállapította, hogyha ez a véletlenség nem most, hanem csak hónapok mulva következett volna be, ugy nem is lett volna folytatása a Wellner elleni akciónak.

Miskolcay Agoston ügyész azonban, aki a Károlyi-féle forradalom és a kommunizmus politikai mozzanatainak 16 skambere, amint kézhöz kapta az aktákat, rögtön rászámlált, hogy az eljárás Wellner ellen megindítható.

Miskolcay ügyész tehát azonnal jelentést tett az ügyesség helyettes vezetőjének: Polányi Aladár dr. főügyészhelyettesnek a Wellner ellen még 1919-ben megindított eljárásról és felhatalmazást kért tőle a Wellner ellen távolléte miatt abbahagyott eljárás újiból megindítására. Polányi dr. viszont az igazságügyminisztérium büntügyi osztálya helyettes vezetőjének, Váry Albert koronaügyészhelyettesnek jelentette az esetet, aki szükségletnek tartotta az ügyeként is elfoglalt miniszter jóváhagyását kikérni, hanem egyszerűen utasította Polányit, hogy hallgattassa ki nyomban Wellnert és haladéktalanul tegye folyamatba elene az eljárást.

Wellner kihallgatása során azaz védkézet, hogy neki az ügyben egyéni szerepe nem volt, mert a szociáldemokrata pártvezetését egyenes utasításra ment ki a gyűjtőfogházba. Az egyesség-okmány megismerésében sem volt része, mert azt Kun Béla szervezte meg s ő azt a kapott utasításához mérten egyszerűen aláírta.

Wellner kihallgatása során kérte, hogy hallgassák ki ügyében a Károlyi-kor-

mány összes minisztereit és a szociáldemokrata párt pártvezetőjének összes tagjait.

Az igazságügyminisztérium magán kérette Wellner kihallgatásának jegyzőkönyvét és úgy döntött, hogy ezt a pont nem a gyorsított eljárás, hanem a szokásos eljárás szerint kell lefolytatni és helyt kell adni a Wellner által kért teljes bizonyításnak.

Az ügyesség szombaton felküdte az ügy összes nyomozati aktáit a büntető törvénykezés elnökéhez, aki hétfőn jelt hi azt a vizsgálóbíróit, aki az ügyben a minden részletert kiterjedt teljes vizsgálótól le fogja folytatni.

Értesülésünk szerint Györki Imre dr. Wellner védője alaposan kidolgozott bizonyítást kérelmet terjeszt elő a vizsgálóbíróhoz, amelyben történelmi adatokra fog hivatkozni a kommunáléroljöttének összes körülményére. A vizsgálót oly szöves anyagot ádál magán, hogy az nagyon hosszú ideig fog elartani is így semmi kihatás nincs arra, hogy a vizsgálat hónapok alatt befejezést nyerjen.

REISZ ARUHAZ

VII, Király ucca 47 (Csányi ucca sarok)

25.000

koronás új áruosztályának szenzációs ujdonságai:

- 12 db alumínium kávékanál . . . 25.000
- 8 db alumínium evőkanál . . . 25.000
- 8 db acél evőeszköz: kés, villa, kanál . . . 25.000
- 2 személyes fayence moca-készlet . . . 25.000
- 4 pár fayence teacésze aljával . . . 25.000
- 12 db borophár la minőség . . . 25.000
- 10 db vizesophár la minőség . . . 25.000
- 1 db ruha v. hajkefe la minőség . . . 25.000
- 1 db ventilátor cel. legyöz . . . 25.000
- 4 db mély v. lapos erős fayence tányér . . . 25.000
- 6 db dessert fayence tányér . . . 25.000
- 6 db finom ibolya-szappan . . . 25.000
- 1 db acél zsebkész 2 pengés, dugóhóvával . . . 25.000
- 1 db chináziast cukorkosár fül . . . 25.000
- 1 db vörösáras nikkeltalpu, színes ívegbeállítás . . . 25.000
- 1 db fayence korsó 1,5 lit. díszes fogással . . . 25.000
- Ünborítványkészlet 5 késsel, kezeltában . . . 25.000
- Csészlöt állítottok nikkelt keretben Sárgaréz gyümölcsoskár, grönnyörű astaldisz . . . 25.000
- Piaci táska 36 cm. hosszú bőrfogóval . . . 25.000
- Berdorf alpae. evőkanál v. villa . . . 25.000

Elsőrendű hibamentes zománccénekré:

- 2 lit. zománccénekré vagy lábas, 1,5 lit. telforraltó, 2 cm. átmérétű palacsintastű, 24 cm. átmérétű tojástű, négyrészes fánkűtlő, 1 lit. átlóháló fedővel, lövészdű, készletgyűrű, borkorsó, 20 cm. átmérétű labor, éjjeli edény db-ként . . . 25.000
- Játékárú:
- Sakt. és malom-társasjáték, díszes dobozban . . . 25.000
 - Kéépités-könyv díszes dobozban, 21 cm. . . 25.000
 - Homokjáték zománcc. 10 db rosta és lapátal . . . 25.000
 - Konyhaedények feldíszített kosárban . . . 25.000
 - Keményfa kugló, 9 hdb, 2 golyó Öltözött baba porcel. fej. dob-ban . . . 25.000
 - Úrlovas versenyparolá . . . 25.000
 - MTK és ETC társasjáték n. dob. . . 25.000
 - Törhetetlen vadállatok, 6 db rty dobozban . . . 25.000
 - Gumibaba sippal, 22 cm. magas . . . 25.000

Fentekben kívül még számos 25.000 koronás díszű, háztartási, játék, ívegromlás porcellánárúkkal az áruház kapualatti és I. 16 kirakattában, valamint földszinti és I. emeleti üzlethelyiségekben vételkényeser nélkül megtekinthető. Nagybani osztály kereskedők részére az áruház I. emeletén. Vidéki megrendelések 5 db-on felül utánvétell.

Borosfordó

minden nagyságban és mennyiségben új tölgyfából

buzáért

vagy előnyös fizetésre kapható:

Söhm Kálmán hordógyár Rt.
Budapest VI, Szabolcs ucca 19

Telefon: 148-18 és 129-01

Távíratcím: Nördösböhm

ELRAGADO A CSILLAGHEGYI STRANDFÜRDŐ

három nagy úszómedence, gyógyhatású langyos forrásvízzel, óriási homokfürdő, fitrenem, cirkuszda. Polgári árak. Pályái terüli a reggeli órákban külön villamos járatok. — Ugyanott olcsó kombinált jegyek

Kabinelelővétel: Andrássy út 27

Egerváry és Társa szobrász- és lakberendezési műiparvállalata

Budapest VIII, Úllői út 52/B
Nívó telefon: József 102-36

Különleges műbőrök, művészi faasztalok, interieurok

Angol szövetmaradékok kiárusítása meglepő olcsón Schnur Henriknél, Rákóczi út 15

Anumerus clausus Lyonban

Távolról sem arról van szó, hogy a búcsú gallok hajója mely egykoron a legkeresztényebb uralkodók óta, valami különös módon utána-
dóra, valami különös talán a magyar
zásra méltóan talán a magyar
száma méltóan talán a magyar
specialitás numerus clausus, ha-
nem mindössze arról van szó, hogy
Lyonban a népszövetségi ligák
előtt nyilvános tárgyalásra.
Majdan véve ez sem volna fon-
tos, hiszen a numerus clausus al-
a mi iránk is sokat foglalkoztak, be-
is látták, hogy ez nem méltó egy
kulturálemhez, de ezért a nume-
rus clausus évről-évre termeli faty-
nyáitását.

Nem arról van tehát szó és an-
nyírt ráz volna a szót is veszte-
gelné. Az azonban minden figyel-
minkre érdemes, hogy miként tár-
gyalta a népszövetség a magyar
numerus clausus.

Anlár, a párisi Sorbonne híres
tanára volt az előadója a numerus
claususnak, mely mint nemzeti ki-
sebbségi sérelem került a külföld
előtt nyilvános tárgyalásra.

A numerus claususról meglehető-
s meg is van mindenkinek az egyéni
véleménye, tiszteltelt tiltakoz-
komunk kell azonban az ellen, hogy
a numerus clausus Magyarországon
kisebbségi sérelem. A zsidóság
Magyarországon sohasem volt és
sohasem lesz nemzetiségi kisebbség.
A magyar zsidóság, ha így fejez-
hetjük ki magunkat, zsidó vallású
magyarnak érezte és tekintette ma-
gát minden időben s a magyar tör-
vénykönyv se ismer zsidó nemzeti-
séget.

Amikor tehát tisztelettel tiltakoz-
tunk Anlár beállítására ellen, nem
mussunk arra, hogy az olyan tör-
vényt, mint a numerus clausus,
mennyire visszafelé sül el s nem
szoktak ártott, akik ellen hozták,
hasam ama nemzet hírnevének s be-
székeltek, amelynek az így termé-
sített törvényekhez semmi köze sem
volt.

Haller István úr bizonyára nem
gondolt arra, hírdet tevékenysége
időben, hogy néhány év multával
a numerus clausus Magyarországot el-
len használják ki és arra hivatkoz-
nak, hogy Magyarországon egyvel,
s zsidósággal több nemzetiség van
s miközben a Felvidékiért, Erdély-
ért, a Bánátiért sírnak, számunkra
védők, hogy énekedek lakói közt
kisebbségek él a magyar, mert a
zsidókat a Haller-féle fajvédelem is
ét állítja, hogy nem magyar, tehát
számuk a nemzetiségek táborát
néveli a magyarsággal szemben.

De még egy figyelemreéltó mo-
mentuma volt a népszövetségi ligák
konferenciájának és ez a magyar
delegátus herolikus vállalkozása
volt a numerus clausus törvény vé-
delmére. Szánalmasan hangzottak
a kárát a már idejét és korát multa
kipotró évek megcsontkítottá-
gunkról, egyeteminkről túlszűföltá-
gáról stb. Érezte maga is, hogy
olyan illusztris társaságban, mint a
lyoni konferencia, íresen csengenek
a szavak, melyeket mond.

Valóban elérkezett az ideje an-
nak, hogy hasonló alkalmakor ne
kompromittálja magát Magyaror-
szág gyerekes mentegetőzéssel. A
kultuszminiszter is tudatában van
annak, hogy a numerus clausus
gyakorlati formájában sédőt mon-
dott és maga is kijelentette, hogy
annak elvileg nem barátja. Legyen
immár bátorsága a kultuszminisz-
ternek végkérvényesen kitűrni ezt
a szegényfoltot a magyar törvény-
könyvből.

Szánálják a Tanítói Bankot: Haller István kormányt támogat

A keresztényszocialisták frontváltásának kulisszatitkai

— A Hétfői Napló tudósítójától. —

A napokban több napilapban az
a hír jelent meg, hogy a keresztény-
szocialisták az intranszigenz Grieger
Miklós és Csik József kivételével
fuzióra lépnek a kormányt támogató
Keresztény Gazdasági Párttal. Ez a hír
általános feltűnést keltett, mert hiszen
Haller Istvánt, a keresztényszocialista
párt vezetőjét nemcsak a királyi kérésben,
a politika kardinális kérdéseiben
és elentélt választja el Bethlen
István gróf miniszterelnöktől. Haller
István mindig a legelkeseredettebb
ellenfele volt Bethlennek és így
nem esoda, ha feltűnt, hogy egy-
szerre ellhaltatott, sőt az utóbbi
időben a nemzetgyűlésen soha föl
nem szólalt.

A parlament folyosóin még az el-
napolás hetében híre járt, hogy
Haller István frontváltása szoros
összefüggésben áll a Tanítói
Bank szánásával. Ezt a hírt tá-
pálta az a tény, hogy Haller István
előszöndésülésének ideje egybeesik a
Tanítói Bank szánásával. A kor-

mány ugyanis a Tanítói Bank ös-
szecsomálást 1200 millió rendelkezé-
sebőstásával akadályozta meg igen
helyesen, mert hiszen a Tanítói
Bankban csupa kisemberek voltak
érdekelve. De érdekelve volt a
Bankban elsőbbséggel maga Haller
István is, akinek meglehetősen sok
pénze úszott el az összecsomálással.
Kézenfekvő tehát az a következtetés,
hogy Haller István inkompatibilisnek
tartja magára nézve azt a kormányt
amely a Tanítói Bankot és közvetve
öt magát is szánálta.

Mentsége Hallernek, hogy teljesen
nem adta föl ellenzéki álláspontját,
hanem csak mérsékelte. A füzőt
egyébként a pártban nagy vita
előzte meg. Ot keresztényszocialista
van s közülük hárman: Haller István,
Haller József és Szabó József
(budapesti) voltak a füző mellett,
utóbbi is kizáróan a fővárosi va-
lasztásokra való tekintettel. Csik
József és Grieger Miklós megmarad-
tak ellenzékieknek.

Márffyék bűnügye augusztusban kerül tárgyalásra

Miért sürgetik a védők, hogy szüneti tanács elé kerüljön a bűnügy — Három-négy hétig tart, míg az új tanács áttanulmányozza az aktákat — Valószínűleg Kerpady Zoltán dr. táblabíró lesz a főtárgyalás vezetője

Emlékeztet, hogy a budapesti büntető
törvényszék Fayl Ivor dr. tanácselnök
előkeltelev tárgyalása, túzte ki már ré-
gebben Márffy és társai bűnügyét. A fő-
tárgyalást azonban nem tartották meg,
mert a vádhatóság képviselője, Dolow-
schik Mihály dr. kir. ügyészei alet-
a főtárgyalás megkezdése után be-
jelentette, hogy Márffy, Marosi Horvath-
Hajos, Christis és társai ellen vádiratát
visszavonja, azért, hogy a vizsgálóbíró
az Brassóvidrosi Kör ellen alkotott
merénylet ügyében is lefolytathassa a
vizsgálatot; s a vádlatosság egyrészes
vádiratot készíthessen valamennyi bom-
bamerénylet és kísérlet gyanusítottja
ellen.

A törvényszék ilyen értelemben dön-
tött, a vizsgálóbíró pótlólag lefolytatta a
szükséges kihallgatásokat s az iratok is-
mét visszakerültek az ügyészségre,
amely, mint ismeretes, már összeállította
az új vádiratot. A főtárgyalás újabb ki-
tűzése azonban késedelmet szenved, mert
a főtárgyalás elnöke, Fayl Ivor dr. tanács-
elnök és a vádhatóság képviselője,
Doloweschik Mihály dr. kir. ügyészei
alelnök is, már e hó elején szabadságra
mentek.

Márffyék védői az ügygel kapcsolatban
közös tanácskozást tartottak s informá-
ciónk szerint

egy döntöttek, hogy mindent elkövet-
nék, csak hogy a bűnügy tárgyalása
még a nyár folyamán megtartsák.

A védők e döntése értelmében Kiszely
dr., Márffy védője, a hét végén folke-
reste Langer Jenő dr. curial bírót, a

budapesti büntető törvényszék elnökét s
arra kérte, hogy tárgyalassa le Már-
ffyék bűnügyét még a nyáron, valame-
ly szüneti tanács előtt.

A törvényszék elnöke avatott helyről
szerezett értesülésünk szerint kedvezően
fogadta a védők kérelmét és löbbek kö-
zött a következő kijelentéseket tette:

— Ha olyan stádiumba kerül az ügy,
hogy a főtárgyalás kitűzésének más
akadályja nem lesz: a törvényszékben
nem fog mulni a főtárgyalás melőbbi
lefojtatása.

A védők örömmel vették tudomásul a
törvényszéki elnök e kijelentését, mert a
bűnügy, miután a védők a vádirat el-
len nem emelnek kifogást, olyan stádium-
ban van, hogy főtárgyalása kitűzhető.
Jogászörökben nagy érdeklődéséssel fi-
gyelk Márffyék végének e mozzalmát
s a kérdés érdekes pikantériákkal kez-
kel. Tudni vélük ugyanis, hogy

a főtárgyalás sürgetésével ezt akar-
ják elérni, hogy a bűnügyet ne Fayl
Ivor dr. tanácsa tárgyalja le, hanem
valamelyik szüneti tanács.

Ha Langer törvényszéki elnök még a
szünet alatt kitűzi a bombamerénylők
bűnügyében a tárgyalást, valószínű-
leg Kerpady Zoltán dr. táblabíró tá-
nácsára szignálná s ez esetben a főtár-
gyalást már 3-4 hét múlva meg lehetne
tartani. Nagy időre azért van szükség,
hogy a bíróság elnöke, tagjai és a vád-
hatóság képviselői elegendő idővel ron-
dolkozzanak a hatalmas bűnügy áttanul-
mányozásához.

A forgalmi adórendszer megváltoztatása a kiszagdaktól függ

Egyelőre szó sincs a forgalmi adó jelenlegi rendszerének megváltoztatásáról — A fázisrendszer előnye

Az adóosztály vezetője nyilatkozik a forgalmiadóról

Az utóbbi időben az a hír terjedt
el, hogy a kormány a jelenlegi for-
galmi adórendszer megszüntetési és
az adózásnak ezt a fajtaját új ala-
pokra helyezi. Ezt a hírt a legpozitív-
tvebb formában kolportálták, sőt
egyek már tudni vélték, hogy a
okmány legközelebb áttér a fázis-
rendszerre. Munkatársunk ez ügy-
ben illetékes helyre fordult felvilá-
rosításért. Csékő Béla dr. miniszteri
anócos, a pénzügyminisztérium
forgalmi adó-osztályának vezetője a

következőket mondotta a Hétfői
Napló munkatársának:

— Minduntalan fölvetődik az a
hír, hogy a forgalmi adó jelenlegi
rendszer megszüntük és helyét a fá-
zis-rendszer váltja föl. Ez a hír
nem felel meg a valóságnak. Igaz
ugyan, hogy már régen fölmerült a
fázis-rendszerre való áttérés gondolata,
a megvalósítástól még igen
messze vagyunk.

Már egy ízben tanulmányoztuk a
fázis-rendszert Ausztriában, ahol ez

gyakorlatban van, de ezidő szerinti
még csak gondolni sem lehet a be-
vezetésre. Összel újra kimery né-
hány szakember Bécsbe, hogy ott a
fázis-rendszert a gyakorlatból meg-
ismerje,

a forgalmi adó jelenlegi rendszer-
retek megváltoztatásához azon-
ban törvényhozási intézkedés
szükséges.

Attól függ a kérdés rendezésének
lehetősége, hogy
a gazdák milyen álláspontot
helyezkednek a fázis-rendszerrel
szemben?

A fázis-rendszer ugyanis a forga-
lom minden egyes momentumát
megalóztatja, tehát a termelőt is.
Nálunk kimondották, hogy

az östermeles mentesítés van a
forgalmi adó alól,

amíg ez meg nem változik, nem le-
het segíteni. Ausztriában már ré-
gen kimondották, hogy

a termelő is köteles forgalmi
adó föl fizetni,

ez pedig nagy bevételi többletet
jelent.

— De nehéz a fázis-rendszert
megváltoztatni azért is, mert sok
fűljegyzést híván. Iparosaink és
kereskedőink az eddigi feljegyzési
módszert: az egyszerű pénztár-
könyv vezetést is sokallják, mit
szólnak hozzá, ha annyit kellene
írniok, mint osztrák kollégáinknak.

— Ismétlem,

még csak nem is foglalkoztunk
a forgalmi adórendszer megvá-
ltoztatásával.

Ez a legilletékesebb nyilatkozat
azt jelenti, hogy a kiszagdaktól
függ a jelenlegi forgalmi adórends-
zer megváltoztatása. Ha ez be-
következik és valóban áttérünk
az osztrák példára, vagyis a fázis-
rendszerre: egyrészt kisebb forgalmi
adó esnek a kiskereskedőre és
így közvetlenül a fogyasztóra, más-
részt az államnak lényegesen ma-
gasabb bevétele lenne.

Fűrész

A SZÉPSÉGFLÁSTROM. Kuna P. vagy
röviden András bátyáknak úgy látszik
meggyűll a bajor kerületének. Hogy mi
nem tessék a derék kúnszenvedőnek,
az nem tudjuk, de András bátyánk
panaszából azt látjuk, hogy valami hiba
van András bácsi körül.

Bátyotta is a dolog a derék honatyát,
mert hát 6 nemcsak há-éves látogatója a
E. Hoznak, de még Lendvai István is
kúnyudán felveszi a percsnyt a köbe-
szőlők terén. Igaz, hogy 6 különbözik
abban Lendvaitól, hogy András bácsi
mindig a kormányt veszi általmába.

Erdeltő tehát, hogy András bácsi is
bajdában egyenesen a kormányhoz, ille-
ve a miniszterelnökhöz fordult, hogy
most már kik védjék meg őt.

Es nem csodálót. Bethlen gróf szép
félér miniszterpapírossal, egyenesen
szépekkel írott leveleiben biztosította Kuna
P. honatyát, hogy rágalmozó ez, aki azt
mondja, hogy a miniszterelnök nincs
megelégedve vele. A miniszterelnök le-
velét a pénzügyminiszter levelte telezte.

Két pecsétes levél kúnszenvedőnkben
mégis csak nagydolgo. Búszke is rá
András bácsi. A hívet nem nyugtatja
ugyan meg, de már nem trófik székük.
Végre is — gondolja magában bizony-
ra — engem úgysem a vadlások ottlők
be a fényes unaparti palotába, hanem
a miniszterelnök. Vagy azt is gondolhat-
ja, amit a lekészt után gondolt a váltott
jeggyel a szebben: mehetsz gázis, de a
biléta az én szebben van. Es András
bácsinak igaza van.

AMIN MUSZAJ NEVETNI. A sors tró-
nusa-e, vagy Eckhardt tragédiaja, nem
vitatjuk, de tény, hogy Eckhardt kerü-
letnek központja szünet választott meg
helyettes bírójánk.

Ezen igazán nevetni kell. A fájvédő
Eckhardtot tehát legközelebb Auszliá-
nder fogja átdeviszni a képviselő testület élén.
Hé! vannak hát a fájvédő főneveket
Ha így fordul a világ, vajjon Eckhardt
urra esk-e a választás ismét Kisteleken
akkor, amikor a népiállam negyülvéd-
nül kormánybeavatkozás nélkül.

Talán nem is olyan fogas kérdés ez
már.

OVOMALTINE
friss tojásból, tojásból, dr. Wander-féle
malatából és a legfinomabb hollandi
kakaóból készült

**természetes erősítő
tápszert**

A legkifundáltabb uzsonna és reggeli
Egy közepedőz 8ra 85.2.0.— korona
forgalmi adóval együtt

Prágától—Londonig

A Ris-antant konferenciájának nincs jelentősége Csehszország sürgyeti az orosz-kérdés megoldását javaslatokat tesz a londoni konferenciának a magyar ellenőrzés kérdésében — Van-e nézet-elterelés a francia és angol álláspont között a szakértői jelentést illetően — Londonban a Népszövetség helyzetét tisztázzák — Németország nem bízik a londoni konferencia sikerében

— A Hétfői Napló tudósítójától. —

Péntekenült össze a kis-antant prágai konferenciája, hogy letárgyalja azokat a függő kérdéseket, amelyek a kis-antantba tömörült államok között állnak. Ez volt tulajdonképpen a hirdett célja a prágai konferenciának. A valószínűleg azonban a prágai konferencia csupán arra volt jó, hogy a kis-antant államai szakszűkhöz híven prevein hűve bírássák magukat minden olyan kísérlettel szemben, amely a londoni konferencián esetleg felmerülhet.

Az utóbbi időben bizonyos volt, hogy a nagy-antant államaiban tagadhatatlan rokonszenv nyilvánult meg Magyarország és a volt központi hatalmak iránt. MacDonald angol miniszterelnök kormányajutása óta egyre hatékonyabban árgykezett annak az angol álláspontnak érvényét szerezni, amelynek már elődei is hangot adtak, de amelynek megvalósítását keresztülvinni az akkori európai konstellációban nem lehetett, hogy vissza kell állítani áldozat árán is Európá békéjét.

Voltaképpen most közvetlenül a londoni konferencia előtt, a chequeri és a párizsi megbeszélések után domborodik ki teljes jelentőségében annak a politikai irányváltozásnak a sulya, amely előbb Angliában, később Franciaországban MacDonald, illetve Herriot uralma jóvával vette kezdetét. Ennek jelentősége nem abban volt elsősorban, hogy Angliában a munkáskormány vette át a hatalmat, Franciaországban pedig a baloldali radikálisok uralma következett be, hanem teljes jelentősége abban eszcsesodott ki, hogy a munkáskormány, illetve Herriot voltak azok, akik bátorodjával, nyilat és férfiasan a békeszerződés figyelmére s ezzel nemcsak egyengettek nek részidőjének lehetőségét miltatták az újat a Németországgal való meg egyezésnek, hanem az európai béke megteremtésének is.

Ebből a nézőszögből kell tekinteni arra a két kétségeltelenül jelentős eseményre, amely a közel napokban lejátszódott, illetve lejátszódik.

Prágában nem döntöttek

A kis-antant konferenciájának három kimondott tárgya volt:

1. Az orosz kérdés.
2. A magyar ellenőrzés kérdése.
3. A német jóváértel ügye.

Mint előre már jeleztek is a mint a kis-antant helyzetéből nyilvánvaló is volt, Prágában nem döntöttek, csak eszmecsereket folytattak. A szónegyre került kérdések mindenike már alapjában olyan természetű volt, hogy abban meg egyezés nem is jühetett volna létre. Csehszország például egészen ellentétes az érdeke Romániával az orosz-kérdésben, ahol Jugoszlávia, mint abszolút érdekelten szerepel. Ilyenformán, mint előrelátható volt, Csehszország és Jugoszlávia Romániától függetlenül kijelentették, hogy az orosz szovjet elismerése elől nem térhetnek ki. Ez természetesen éppen az adott helyzetben is azt jelentette, hogy ha Románia mégis konfliktusba keverednék Droszországgal, Csehszlovákiának és Jugoszláviának nem állna módjában aktíve Románia javára beleszólni. Ez azt is jelenti, hogy a kis-antant között az egyetértés meglehetősen laza és jóidáritás ismeretlen fogalom.

Hasonló a helyzet a német kérdésben is. Prágában inkább csak Jugoszlávia és Románia folytattak eszmecsereket ebben a kérdésben s az is csak a körül mozogott, hogy Németországgal szemben jóváértelti követelést támasztanak.

Egyetlen pont volt, amelyben meg egyeztek és ez természetesen a magyar-kérdés volt. Ebben is azonban a prágai konferencia bizonytalanságot mutatott, amennyiben a döntés csupán arra terjedt ki, hogy a magyar ellenőrzésre vonatkozó ügyekben bejelentették a londoni konferenciának érdekeltségüket.

A kis-antant külügyminiszterének prágai találkozására tehát végeredményben összehozzóródott Benes, Nincsis és Ducea miniszterek, s a teljes udvariassági összejövetelével, amelynek sem be-

felé a kis-antantban, sem kívül semmiféle konkrét kihátdása nincs és nem is lesz.

Szerdén ülnek össze a nagyhatalmak Londonban

Hosszu hetek vitája és a felgyürült politikai eszvedvények forrongása elől meg a nagyhatalmak londoni konferenciáját. Az eddigiekkel csupán annyit bizonyos, hogy a konferenciát megtartják. De ezzel szemben bizonytalan:

1. Amerika részvétele;
2. Németország meghívása;
3. a konferencia eredménye.

Ismeretes, hogy a londoni konferenciát előbb az angol és francia miniszterelnököknek chequeri, majd párizsi találkozás előzte meg. A cél az lett volna, hogy Anglia és Franciaország megállapodjanak a Daves-féle szakértői jelentéssel összefüggő kérdésekben, amelyekre vonatkozóan Németország bejelentette hozzájárulását. Bár kétségtelen, hogy ugy MacDonald, mint francia kollégája, Herriot a legjobb indulattal kezelték egyenleg a kérdést, mindkét találkozás újabb bonyadalnak magvát hintette el. MacDonald és Herriot csak személyileg utáltak a kritikus kérdésekben meg egyezni, de éreznük kell, hogy mindkettőjükkel az ellenpropaganda alyan gátakat emel, amelyekről nem tudni, hogy azokat a mai helyzetben le lehet-e dönteni.

Angliában a konzervatívok természetesen ellenzik MacDonaldnak s éppen ezért MacDonald csak keztyis kézzel nyulhat miattuk a békeszerződések revíziójának fészegetéséhez. Az angol liberálisok bár látszólag egy véleményen vol-

tak MacDonald-dal, a párizsi találkozás után azonban ugráltsák, hogy sokalják az engedelmeket, amelyeket MacDonald Herriotnak tett, azért a jelek szerint 6k ezen az oldalon támadnak MacDonald terveli ellen.

Teteli a bajt, hogy Amerika a legutolsó napokban azt látszik elárluni, hogy az európai helyzet kialakulásába mégse akar beleszólni s így veszélyezteti a meg egyezést a szakértői kérdésben.

Valószínű, hogy ez a körülmény játszik közre abban, hogy Franciaországban szinte szokatlanul fellángolt ismét az imperializmus és a rovanche gondolata. Lehetséges, hogy a francia politikai világ jobb meggyőződése ellenére inkább Herriot és kormánya ellen akarja kihasználni a helyzetet, hogy vagy Herriot elvi álláspontján és jobb meggyőződésén físsön részt s ezzel kompromittálja a baloldaliak előtt, vagy pedig Herriot-t makacsra ingerelje s ezzel lehetlenné tegye helyzetét a pincaréri eszméket telített francia légkörben.

Bármint álljon is a helyzet, tény az, hogy a londoni konferenciának a nyomásztó európai atmoszférából meg kell találnia a kivezető utat. Kétségeltelenül néhez és kényes problémák előtt áll a londoni konferencia. Nemcsak a német jóváértelt összeg végleges megállapítása, a szankciók kérdése, a Ruhr-területek kitérítése állítják felelősségteljes feladatuk elé a londoni konferencián megjelenő hatalmakat, de a legnehezebb probléma is itt vár megoldásra, lehet-e részt fűni a ratifikált versaillesi békeszerződésben.

Ha a londoni konferenciának, amelyen kétségeltelenül MacDonald és Herriot szelme vezet, ebben a kérdésben sikerül megnyugtató meg egyezést létsísteni, csak ugy remélhető, hogy az a béke, amelyet Anglia és Franciaország miniszterelnökei maguk elé megrajzoltak, bekövetkezik, csak így érhető el az, hogy Németország önmagától is kötelezettséget vállal a háborus terhek elviselésére. Bennünket, Magyarországot a londoni konferencia közelről és közvetlenül alig érint. Mégis fokozott figyelemmel tekintethünk a konferencia eredményei elé, mert kétségtelen, hogy a versaillesi szerződésben ütött rés kihatással lehet és lesz is a trianoni békre is.

Tízmilliárddal tartozik a budapesti ipar a Munkásbiztosítónak

Naponta 380 millió táppénzt és kórházi költséget fizet ki a pénzár — Az állam nem törődik a munkásság egészségügyi gondozásával — A háztartási alkalmazottak biztosítása — Miért áll csd előtt a munkásbiztosító

Az új igazgató nyilatkozata a Hétfői Naplónak

A munkásbiztosító pénzár régota vajdó problémája a napokban végre megoldást nyert. Körülbelül egy hete u ember, Rode r. igazgató áll a budapesti munkásbiztosító pénzár élén. Rode igazgató régi szakember, aki eddig az országos pénzár szolgálatában volt s most, hogy az ország egyik leghatalmasabb szociális intézményét kezbe vette, mindjárt az első napokban íjesztő tényeket állapított meg.

Csd előtt áll a budapesti munkásbiztosító pénzár.

Ez a csd két okból következett be. Először azért, mert a munkaadók járulékaik sorozomása csupán 10.000, másodsor azért, mert a munkaadók ezt az alacsony biztosítási járulékot sem fizetik rendszeresen. Természetes, hogy ilyen körülmények között a naponta száz- és százmillió koronát kifizető pénzár állandó és súlyos anyagi gondokkal küzd.

A budapesti kerületi munkásbiztosító pénzár vésztápos helyzetével kapcsolatban a Hétfői Napló munkátdára kérdést intézett Rode r. igazgatóhoz, aki a következőket mondotta:

— A háború és forradalmak után a munkásbiztosító elvesztette pénzügyi stabilitását, mert az állam és társadalom a maga kötelezettségeit ellenszolgáltatás nélkül a pénzárára hárította és mert az állam is elégtelenül valorizált biztosítási járulékokat a munkaadók feletle késedelmesen fizetik.

— A háború előtt a beteg munkás kórházi költségeit csak 28 napig fedezték, azontúl az állam,

ma 52 hélyt vagyunk kötelesek fizetni. Emellett mi látjuk el az olyan

elsöründő állami feladatokat is, mint a bujakör, tüdőbaj és elmebaj gyógyítása.

A bujakörök betegnek még a milliókba kerülő salvaran-kezelést is a pénzár adja; kezeljük 42 százaléka tüdőbajos, elképzelhető tehát, hogy rengeteget kell költenünk ezek gyógykezelésére.

— A szociális biztosítás kiéptetlensége miatt a mi gondunk az ipari rokkantoknak, sőt bizonyos mértékig a házi rokkantoknak ellátása is. S emellett számolnunk kell azsal a körülményvel is, hogy a nagy munkanélküliség következtében ábrómris növekedés van a beteglétszámban. Hogy milyen óriási összegekkel dolgozunk, annak illusztrálására kiragadok a közelmúlt heteiből egy napi kiadás-kimutatást, íme:

1924 június 14-én 16.167 munkás kapott segélyt (táppénzt) 390 millió koroná értékben s ehez még hozzá kell számítani az orvosi, gyógyszer- és kötszerellátás költségeit. Kórházi betegünk ugyanezrekor 2725 volt; kórházi költség erre a napra: 80 millió.

A havi fővedelmünk pedig mindössze tíemilliórd.

— Az óriási terhekkel szemben az a helyzet, hogy alapjában elveszték, mert annakidején hadikölcsönbe fektették. A munkaadók viszont az igen kismértékben valorizált biztosítási járulékokat csak nagyon nehézkesen és majdnem kivétel nélkül késedelmesen fizetik, jöllehet a sorozómás csak tíszersz s az alap még mindig az 1919-ben megállapított 6 százaléka a béreknek. És még így is rengeteg adósnk, rengeteg künlevőségünk van.

A fővárosban mintegy 25 ezer munkaadó van, ezek közül igen sokan kis- és naggyüzemek egyaránt, mintegy tízmilliód koronával adósnak. Nem fizetik meg az amugy is jelentékenyen járulékokat, de beteg munkásokat azért hoznánk kiüldk.

— Ezek a körülmények egyenesen után visznek a csd felé. De van más lehetségtelünk is, például a oselőkérdés. Budapestben mintegy 60 ezer háztartást alkalmazóik fizetnek értük 5 és 6 százalékos járulékot.

A közepostályi tagjai pontosan megfelelnek fizetési kötelezettségüknek, de amint valami baj van, azonnal kórházba utalják háztartási alkalmazóikat.

— A pénzár helyzetét tehát nagyon nehéz, a válság erősen akut. Csak két út van: vagy előre vagy visszafelé menni. De az előretelnek rengeteg anyagi akadályra van, visszafelé menni pedig egyszerűen nem szabad. A megoldásnak egy módja van:

a gazdasági viszonyokhoz mérten baloldaltalanul valorizálni kell a munkaadók biztosítási járulékait.

De természetesen gondoskodni kell arról is, hogy ezeket a járulékokat pontosan is fizessék, mert végre is szemlékpon sem egzségese állapot, hogy a töks milliórdokkal tartozóik éppen egy szociális intézménynek.

Méini-káv

Rádió-Amatörök!

Rádió készletek összerállításához az összes alkatrészek kristálydetektor, selyem- és emalluzalok minden méreben legoicsobban beszerzethetők; Halóasy Miklós műszaki vállalat VI. Thököly út 77. Tel. J. 49-44. — Vízszeltelezők, kérjenek nálunk!

HIGANYT HAMISFOGAT ARANYAT PLATINÁT DISZTÁRGY AKÁ

legelőbbban vészek Gross Antal Jozsef kerületi fogorvos

Meglepő árakat fizetek viselt férfirukért!

Wertheimer Gy. Zichy Jenő u. 23. Telefon 165-21

Cérnagradinok Eponzskelmék Ruhaszövetek Kabátbélések Csipkék, szalagok Selymek, zsinórok Kartonok, delének Libertik, pikék Vászna, sifonok

óriási választékban, jutányos áron

Klein Antal

divatruházában Király-utca 53. szám (Akáca-utca sarok)

Két kis fiu, mint betörő

Kötélhágcsón ereszkedtek le az élelisműrába

— A Hétfői Napló munkatársától. —

Erdekes lopási esetet nyomozott ki vasárnap *Fehér* detektívfelügyelő csoportja. Az érdekességet főként az adja, hogy az elfogott tettes *egy fővárosi ügyvéd tizenégyéves fia*, aki tízéves öccsével együtt surlagos módon fosztogatta egy bankigazgató élelisműráját.

A bankigazgató néhány nap előtt följelentést tett a rendőrségnek, hogy ismeretlen tettes állandóan lopkod az élelisműrájából. A följelentésben a bankigazgató elmondta, hogy családja nyaralóba van, ő egymaga lakik a lakásban és a házmester néz fel naponta takarítani. A bankigazgató eleinte nem törődött a dologgal, később azonban maga is megfigyelte, hogy tényleg lopás történik az élelisműrában és megretette a följelentést.

Féjer Leontin detektívfelügyelő vette kezébe a nyomozást. Megállapította, hogy idegen ember nem juthat kívülről a lakásba és hogy hivatos betörő ilyen kicsinyes munkát nem végez, noha a *háziúró* *felismerék értéke több millió koronát tesz ki*. A detektívfelügyelő rögtön látta, hogy az élelisműrába csak a világítóudvaron át juthatnak. Az igazgató lakásán fölött a második emeleten egy ügyvéd lakik. *Féjer* felügyelő fölment az ügyvéd-halakra és itt vette észre, hogy a fűdőszoba ablakán a festék egészen lekopott. Valószínű volt, hogy innen ereszkettek le a kötelet az első emeleti ablakhoz. Végigjárt a most a lakást és látta, hogy a gyermekszoba ajtaján hinta van, gyűrű, trépez és hágsóhinta. Megfogta a hágsóhintát, kivitte a fűdőszobába és csodálkozva látta, hogy megerősíthette az ablak párkányán és pontosan leér a bankigazgató élelisműrájának ablakáig.

Ezután az ügyvéd két kis fiát kezdte kérdezgetni, hogy ki használja a hágsóhintát. Mindjárt az első pár kérdés után zavarba jött a két fiu és a kisebbik, a tízéves, csakhamar sirva vallotta be, hogy tízenégyéves bátyja másik le mindennap a hágsóhintán és fölhozza a nyálánkságokat, melyeket együttesen fogyasztottak el.

Amint a tényállás kiderült, a bankigazgató rögtön visszavonta a följelentést, a rendőrség, noha nem vette őrizetbe a két fiut, az iratokat átítette a fiatalkorúak bíróságához.

Látogatás Marczali professzornál

Az egyetemi tanács foglalt állást Marczali visszahívása ellen — A fegyelmi eljárás igazolta őt — A kultuszminiszter nem oka semminek — Khuen-Héderváry iratait dolgozza most fel — Egykori protezsáltjai voltak leghangosabb vádlói

A „keresztény” kurzus ötödik évében ismét súlyos erkölcsi csapás és veszteség érte a magyar kultúrát. Pár nap óta hivatalosan sem tartozik a budapesti egyetem tanárai közé a magyar tudomány egyik legmarkánsabb képviselője, leg-súlyosabb értéke és a magyar kultúrának Európaszerte ismert reprezentánsa: Marczali Henrik.

Marczali professzor neve és munkássága épügy ismeretes a Nyugat államaiban, mint Magyarországon, amelynek jóhíre és megismertetése érdekében nálánál kevesen tettek többet. A tudományos világnak Európaszerte ismert és megbecsült tagja ő, akinek neve súlyt, nívót, tisztességet, elismerést és megbecsülést jelentett annak a magyar egyetemnek, amely őt magának mondhatta.

De csak mondhatta...

Marczali Henriket ugyanis a kultuszminiszter június 28-ikán kelt rendeletében B-listára helyezte.

Marczali professzor B-listára helyezése kinos feltűnést és meglepetést keltett, annak dacára, hogy a kurzus bekövetkezése óta nem tarthatott előadást a tudomány csarnokában.

Ami Marczali professzorral történt, szorosan hozzátartozik a kurzus lényegéhez.

Mingyárt a kurzus legelején megindították a kitünő tudós ellen a hájszát, amely azonban egyetlen olyan adatot sem tudott produkálni, amelynek alapján megfosztható lett volna katedrájától. Mégis megfosztották az egyetemi ifjúságot attól, hogy Marczali professzor előadásait hallgathassa. Pedig ennek a Pázmány Péter Tudomány Egyetem érezte a kárát. Marczali professzor ugyanis a magyar, vagy mint ő maga nevezi: „hazai” történelmet adta elő évtizedeken át a Tudomány Egyetemen, olyan időben, amikor a tudomány problémái és nem faji és felekezeti kérdések megvitató helye volt az egyetem. A házi történelmnek a Pázmány Péter Tudomány Egyetemen Marczali volt az egyetlen kompetens interpretátora. Előadásait, amióta nem tartja meg, csak részlegesen

tudja pótolni a bölcsészeti fakultás, vagyis: Marczali Henrik nyugdíjazása folytán B-listára került a hazai történelem előadása a Pázmány Péter Tudomány Egyetemen.

Marczali B-listára helyezésének érdekes kulisszatitkai is vannak. *Kieblersberg* Kuno gróf kultuszminiszter még nem is olyan régony nagy súlyt helyezett arra, hogy *Kövesligethy* Radó professzor mellett Marczali Henriket is visszanyerje a Tudomány Egyetem számára. A kultuszminiszter heteken át tárgyalásokat folytatott ebből a célból az egyetemi tanácssal. A tárgyalások során azonban azt tapasztalta, hogy az Egyetem és Marczali professzor között olyan súlyos és kiküszöbölhetetlen ellentétek vannak, amlyek lehetetlenné teszik az európai hírtudós újból való megnyerését a Pázmány Péter Tudomány Egyetem számára. Szorosan idértartozik az a teljesen beavatott közlés is, hogy Marczali Henriket tulajdonképpen azok a tanártársai intrikáltak ki az Alma Mater falai közül, akik a kiváló tudósnak köszönhetik egyetemi katedrájukat.

A Hétfői Napló munkatársa felkereste a tudós professzort, aki József-kürtű lakásának kincsekkel érő könyvtárszobájában fogadta munkatársunkat.

Mintegy negyedórai kísérletezés után sikerült ráterelni a szót Marczali professzor és az egyetem közötti viszonyra.

— Az a lényeg — mondta Marczali professzor —, hogy a kultuszminiszter írásban értesített nyugdíjazásomról.

— Melyek azok az állítólagos ellentétek, amelyek miatt Meltóságod nem térhetett vissza az egyetemre? — kérdeztük.

— Azok annyira súlyos és intern vonatkozásúak, hogy nem tartom illódomnak azokat nyilvánosságra vinni. *Amely bizonyos, hogy vagy az egyetemi tanácsnak van igaza, vagy az én álláspontom a helyes. Mindkettőnknek azonban semmiesetre sem lehet igaza.*

— A legfőbb vád Meltóságod ellen állítólag az, hogy a Károlyi-fordalom idején azt kívánta, nyissák meg az egyetem kapuját a tanítóság előtt. Igaz-e ez?

— A hír ilyen formában nem felel meg a valóságnak — válaszolta Marczali professzor. En annakidején egy anketén csak azt követel-

tem, hogy a polgári iskolai tanárképzést meg kell reformálni. Erre vonatkozólag tervezetet is dolgoztam ki, amelynek az a lényege, hogy a polgári iskolai tanárok főiskolai, a malmal magasabb képzést nyerjenek. Ezt a tervezetet annakidején osztatlan örömmel fogadták.

— Mégis mi a konkrét vád, amely miatt Meltóságod ellen a hájsza megindult?

— Nem tudom. Bár ellenem a leg-szigorúbb vizsgálatot folytaták le, mégsem merült föl semmi olyan adat, amely miati ellenem eljárást indíthatnak volna. Engem igazoltak is.

— Olyan hírek járnak — vetették közbe —, hogy a jelenlegi kultuszminiszter mindenben megtagadja *Haller* István szemelét. Nem volt-e módja ilyenformán a kultuszminiszternek Meltóságod ügyét kedvezően elintézni?

— Nem, a miniszter ur mindent megtett. Ő nem oka semminek.

— Igaz-e, hogy volt protezsáltjai a leg-hangosabb vádlói Meltóságodnak? — kérdeztük.

— Erre nem válaszoltatok.

— Hogy érinti professzor urat nyugdíjazás?

— Nagyon fáj, hogy ötven évi tanári és írói munkám után csak úgy egyszerűen kitétek a szűrómet.

— Reméljük, nyugdíjazása nem lesz kárára a magyar tudományos életnek!

— Nem — mondta felvidultan Marczali —. Állandóan dolgozom. Így a Kültügyi Társaság megbízásából angol és francia folyóiratokba írok ismertető közleményeket Magyarországról és ami szomorúan speciális viszonyainkról. Ugyan-csak most dolgozom fel *Khuen-Héderváry* Károly gróf volt miniszterelnöknek értékes írásait, amelyek rendkívül fontosak a magyar és horvát kérdések ismerete szempontjából.

— Érintkeztek-e professzor ur volt tanártársaival? És volt tanítványai megemlékeznek-e mesterrükről? — kérdeztük.

— Több tanártársammal gyvélves jó viszonyt tartok fenn. Nevüket természetesen az ő érdekükben nem árulhatom el. Volt tanítványaim igazán kitünő szeretőikkel veszek körül, pedig mondhatom mindíg szigorú elborlójá voltam tanítványaim tudásának.

Még sok kérdésünk lett volna Marczali professzorhoz, azonban új látogatók érkeztek: a Pázmány Péter Tudomány Egyetem egyik tanára és a kultuszminisztérium egyik magasállású hivatalnok.

Azzal az érzéssel távoztunk Marczali professzor lakásáról, hogy ő csak a Pázmány Péter Tudomány egyetem tanárai között került B-listára. *Lustig Elemér.*

Del-Ka

Nyári idényárúsítás

120

180

240

260

320

390

VII. Erzsébet-Röpart 28

120.—	Női fehér, szürke és fekete vászon fűzős félcipő	120.—
180.—	Női fekete bőrcipő, rámánvarrott	180.—
240.—	Női barna félcipő	240.—
260.—	Női lakk és antilop félcipő, fűzős és kivágott	260.—
320.—	Férfi fekete bőr félcipő, rámánvarrott	320.—
390.—	Férfi fekete box kapocsos cipő, rámánvarrott	390.—

Ez árak közöttében értendő

A miniszterelnök átszervezi pártját és kabinetjét

Kozdó tanácskozások a kabinet átalakításáról — Korányi báró vissza megy Párizsba? — A miniszterelnök ellensége a koalíciós kormányzásnak

Hónapokkal ezelőtt már politikai körökben élénk érdeklődéssel kísértek egyes ellenzéki politikusok megváltozott magatartását, melyet összefüggésbe hoztak abban az időben bizonyos megbeszélésekkel is, melyeket a miniszterelnök egyenhangy mérsékelt ellenzéki politikussal folytatott.

akkor beszéltek politikai körökben, hogy a miniszterelnöknek kész levelet vannak a kormány új politikai orientációjára, de tudták azt is, hogy ennek az orientációnak a kialakulása csak későbbi jövő kérdése s azt a nyárra várták, amikor a külföldi kölcsön ügye is befejezett nyer.

Most, hogy a külföldi kölcsön gondja lekerült a kormányelnök válláról, mint megbízható helyről értesülünk, a miniszterelnök első gondja, hogy új belpolitikai orientáció első alapját, a kabinet rekonstrukciójának alapját megvesse. — Egyes politikai körök tudnivalók, hogy a miniszterelnök azért nem kezdte meg ezidőszent még nyári vakációját, hanem rövid ideig a főváros közelében, Gödöllőn tartózkodik, hogy említtet terének megvalósítása annál könnyebben megtörténhessen.

Informátorunk szerint a miniszterelnöknek a kabinet rekonstrukciós tervével főleg a belügyi- és a pénzügyi-tárca szempontjából kell sürgetően foglalkozni. Bethlen István gróf tisztában van azzal, hogy a fővárosi javaslat letárgyalásának egyik legnagyobb akadályát a belügyi-miniszter személye volt, aki nem csupán nem tudott megengedést lefestíteni a javaslatra nézve, de akinek személye egyenesen tüzel az ellenzékét a javaslat ellen.

A pénzügyi tárcát illetően pedig közismert, hogy Korányi Frigyes báró azt csak arra az időre vállalta, mi a kormány a külföldi kölcsön plazírozását befejeztéknek látja, de azután nyomban visszatért Párizsba és ott átvesszi a követség vezetését, amelyet éppen emiatt nem változtak be. Beszélnek politikai körökben még az igazságügyi és földművelésügyi tárcák változásáról is. Az elsőre vonatkozólag azt az információt kaptak, hogy maga Pesty Pál van elkedvetlenedve, részben a büntető novella miatt, amelyet neki át kellett vennie, részben az Esküdtügyi körül fölmerült bonyodalmak miatt, amelyek hatással vannak a földművelési tárca sorsára is.

Arról értesülünk, hogy Bethlen István a kezdő tárgyalásokat már meg is indította. Ezek a megbeszélések mindkét oldalról informatív jellegűek és felélelik nemcsak közvetlenül a kabinet rekonstrukciója körébe eső kérdéseket, de az egész belpolitika alakulását.

A miniszterelnök ugyanis a rekonstruált kabinetbe olyanokat szeretne megnyerni, akik ma az egységes pártban kívül vannak. Ennek, hír szerint két lehetősége van. Az egyik, hogy Bethlen bizonyos mérsékelt koalíciós alapon alakítsa át kormányát. Ennek az európai helyzet szempontjából, kifelé nagyobb sikere mutatkozik, de viszont a miniszterelnök elvi ellensége a koalíciós kormányzásnak.

A másik lehetőség, amelynek szintén megválnak az akadályai, az volna, hogy Bethlen pártjának előző rekonstruálását lehetővé tenné a megnyerni szándékolt politikusoknak az egységes pártba való belépését és álymondja a többségi kormányzás alapján hajlandó végre kormány alapítási tervét.

Beavatott helyen munkatársunk

BRILLIÁNSOKAT
györgyeket, régiségeket mindeniknél drágábban veszt Székely Emil, Király-utca 57 (Terézszéplomnál szemben)

Hamisfoglal 12.000 K-ig
Aranyat, ezüstöt, brilliánt, ókszeri, legdrágábbak veszt Iváncsics ékszerész, VIII, Baross u. 57

előtt nyomtatékosan hangsúlyozták, hogy bármilyen formában is, de az ősi nemzetgyűlés előtt okvetlenül meg kell váltoítani a kormányelnöknek tervét. A már ismert javaslatok letárgyalására is a mai kabinet helyzetben majdnem lehetetlen lesz a kormány egyenhangy tagjával szembeni merev állásfoglalása miatt az ellenzéknek.

A mérsékelt ellenzék egyik vezérpolitikusa egyébként munkatársunk előtt az alábbiakban jellemezte a kabinet helyzetét.

— Nyilvánvaló, hogy a kabinet a mai formájában nem maradhat együtt. Elég, ha két tényre mutatunk rá. A pénzügyi tárca betöltése ideiglenes. Korányi báró távozása befejezett tény. A pénzügyek élére éppen a szanálási akció idején kell egy hozzáértő szakember. Ilyet azonban nem talál addig Bethlen, amíg

Az egyházak sérelmezik a gimnáziumok átminősítését

Érvényesült-e tendencia a reál-gimnáziumok felállításánál?

— A Hétfői Napló tudósítójától. —

Iskolaügyi kérdések körül az utóbbi időben nagy vita indult meg minden oldalról. Különösen éles viszársztészt keltett és pedig egy a katolikus, mint a protestáns egyházak vezetői körében a kultusz-miniszternek az a rendelete, amely a reál-gimnáziumok felállításáról intézkedik. A rendelet ugyanis a jelenleg működő gimnáziumok egy részét egyetlen tollvonással reál-gimnáziummá minősítette át, egy kisebb részt egyszerűen megszüntített, a többit meghagyta. A statisztikából most kiderült, hogy

a kultuszminiszter legnagyobb részét katolikus és református főgimnáziumokat minősített át reál-gimnáziumokká,

amíg az állami gimnáziumokat meghagyta eredeti hivatásukban. De sérelmes az az intézkedés is, hogy a megszüntített gimnáziumok szinte kivétel nélkül ősi református intézetek. Példaként lehet utalni ebben a tekintetben Szeged és Miskolc városok helyzetére. Mindkét helyen az állami, illetve alapítványi főgimnázium megmaradt, a

kormány a legheterogénebb főgimnázium miniszterekből áll.

— A belügyi-miniszter személye az ellenzék előtt közismerten nem szimpatikus. Lehetetlen tehát még az a föltevés is, hogy olyan javaslatot, amelyet a Házban Rakovszky István képvisel, az ellenzék simán keresztül engedjen.

— De ugyancsak erős ellenzéke van Nagyatádi Szabó Istvánnak is, főleg a földreform kérdéses végrehajtása miatt. Emellett az Esküdtügyi is kellemetlen helyzetbe hozhatja a földművelésügyi minisztert, amit nem kívánatos egy felelős állást betöltő személyiségre.

— Pesty Pálról mindenki tudja, hogy elkedvetlenedett.

— Ezenkívül azonban magában a kabinetben bizonyos széthúások vannak, melyek a parlamentben megnehezítik a kormány helyzetét.

— En azt hiszem, hogy Bethlen gróf, aki mindezzel a nehézségekkel tisztában van, a nyári szünetet fel fogja használni arra, hogy tiszta helyzetet teremtson és az is bizonyos, hogy ennek első feltétele az egységspárt és a kormány rekonstruálása. Ugy tudom, hogy a kulisszák mögött ebben a kérdésben már is folyókn tárgyalások.

Razzián az erzsébetvárosi nyomortanyákon

Az elkeseredett B-listás — Üresek a korszmak — Tizenötön alusznak egy szobában — Mit fizetnek egy éjszakai alvásért

— A Hétfői Napló tudósítójától. —

A levegőten forró éjszakában nesztelenül indul utunk a detektív-csoport.

A rendőrség tudomást szerzett, hogy gyanus alakok, notórius csavargók, az utóbbi időben tömegesen húzódnak meg a Rákóczi-ut, Rottenbiller-utca, Dohány-utca és Szövetség-utca által határolt részben. Különben is hirhedt negyede ez az Erzsébetvárosnak, ahol apró kis csapszék, földszintes házak, tömeglakások mindig buvóhelyül szolgáltak a nagyváros sötétedésének. Ezt a városrészt kutatták át most a detektívek.

Tizenegy óra volt, mikor a detektív-csoport a keleti pályaudvar parkjából elindult. A csoportot ötven lépésnyire egy szakasz rendőr követett. A detektívekkel tartott a Hétfői Napló munkatársa is.

Csapatunk a Munkás-utcaba fordult, utcai leányok és udvarlói séregve pánikszerű menekülésbe jutott, ahogy a razziát észrevették. Ehez azonban későn volt már. A gyűrűből nem volt menekvés. Min-

denkét legény a rendőrök sora közé került. Ezalatt megjön a Huszár utcából a két detektív a leányval. A leány keserves könyveket hullat és könyörög, hogy ne bántásák, őszintén elmond mindent. El is mondja, hogy faécs esélő-leány, rendes lakása nincs, abból él, hogy tolvaj szeretőjének számlányát 6 viszi eladni az orgazdához.

— Miért hazudta, hogy a Huszár-utcaiban lakik?

— Azt hittem, akkor elengednek — szeperi a leány.

Beállítják a sorba és három taggal imigyen megszaporoúva tovább indulnak.

Pinceocsma. Egy száz ember mulat lenn, egy száz cigány húzza a fülebe. A nota elhallgat.

— Igazolányt kerünk!

Szabályszerű igazolvány kerül elő. Általános megrökönyödés. Az illető állami tisztviselő.

— Intelligens uriember létere, hogy kerül ön e Munkás utcai pinceocsmaiba?

— B-listára tettek. Menekült vagyok. Kirugnak a miniszteremből — dadogja a már félig elázott ember — kirugnak, mint egy kutyát!... mit tegyek?... ma még iszom, holnap talán falat kenyermem sem lesz!... Egye fene!... De ma még mulatok.

A kocsmáros is odasompolyog és siránkozva beszél bele:

— Bizony így van ez kérem. Tetszik látni, üres a helyiség. Heideken át így megy. Ehen fogunk hahni. Milyen idők! Milyen borzalmas idők!

A kocsmák mindenütt üresek. Egy-két munkásember üldögél fröccs mellett és szomorkodik. Még a híres Excelsior-pinceben is alig lézeng egy-két ember.

Az Alsóerdőoron megkezdik a lakásrazzát.

Régi detektívek, akik megszokták már a tömeglakások látványát, azok is elborzadnak arra, ami manapság ilyen helyeken látható. A lakásüzéria, nyomor, lakászsora, erkölcsellenesség véres lekatombát ül itt.

A borzalmas forrászó fojtó emberpárával telíti a házak folyosó levegőjét. Elfúl a lélekzete annak, aki a ház kapuján belép. Amit azután az egyes lakásokban látni, az szinte leirhathatlan.

Férfiak, nők, fiatalok, öregek, egymás hegyén-hátán. Meztelenül, félig felöltözve, ingnek nevezett rongyfaltokban, mint heringes hordóban, szorongnak egymás mellett. Az izzárdású áporodott szága a mellükön fekszik, szinte elképzelhetetlen, hogy ebben a dögletes bűzben nem fulladnak meg. Hihetetlen, hogy ilyen levegőt kibírjon az emberi tüdő.

Munkásnök, leányok, inarosok, keszkeszedékek, inasok laknak így. Tizen-tizenöten egy kis szobában. Vannak közöttük házaspárok, vannak, akik itt a tömeglakásban akadtak egymásra és együtt élnek. És a lakofárszak szemelattára. Fiatal leányok csinuknak, mintha természetes volna, mintha máshogyan nem is lehetne, mulatnak a szoba sarka felé.

— Az ott a Józsi, meg a Juliska. Itt kerültek össze. Együtt élnek most

— Honnan tudod te azt?

A kisleány vállat vont:

— Hát látom.

Megkérdeztük, hogy mennyit fizetnek a lakók ilyen tömegszállásokon.

Atlag hater ezer koronát fizet egy éjszakra az, aki a földön alszik, hater ezer, aki ágyban. Egy ágyban legalább ketten fekszenek, de talánunk olyan lakásokat is, ahol négyen fekdtek az ágyban. A földön, egy takaró alá szintén három-négy ember kerül.

A detektívek mindenkit igazoltatgatnak. Csakhamar kiderül, hogy a szégyény munkásnépség nyomortanyáit kik használják buvóhelyül. Tolvajok, betörők, hivatásos bűnözők minden lakásban vannak.

Hajnakra jár az óra, mire a razziát véget ér. Tizenkét korzótt tolvaj, harminc csavargó és kilenc csavargón mögött csapódik be a rendőrség kapuja.

denkinek igazolnia kellett magát. Rögton az első kapunál két fiatal-ember és egy leány akadt, akiknek nem volt igazolványuk. A leány azt állította, hogy a szomszédos Huszár-utcaiban lakik és véletlenül került erre.

— Kinél lakik a Huszár-utcaiban? — kérdezik.

— A szüleimnél.

Két detektív közrefogta a leányt, elindultak vele a Huszár-utcaba megtudni, tényleg ott lakik-e. A két legényt veszik addig elő.

Az egyik rögton bevallja, hogy hónapok óta állás nélkül csavargó és utcai nőkkel tartatja ki magát. A másik ügyetlen hazudozásba kezd, hogy gépgyáran dolgozik és véletlenül nincs igazolvány nála.

— Ma is dolgozotti? — Igen.

— Mutassa a kezét!

A keze piszkos ugyan, de nem répolajból, hanem mosakodás hiányából. Laikus szemmel is meg látni, hogy ez a két kez hónapok óta nem végzett testi munkát.

HIREK

— A haldkló Tutankhamen. Sok száz-
ezer járnóra a ködös Themse partól,
babos bogárcsípés ölte meg Carneon
lordot, az utolsó bátor embert, aki meg-
hírelle feljárni a luxori királysirok tít-
kát. Carneon lord életével fizette meg
ekmekerőségét. De Tutankhamen szelleme
kiröppent a nyitott sírból. Merész libbe-
nem dívelt Európába. Tarka, szindás,
esmerind selymekbe burkolta magát.
Belopótói a themseparti palotákba, a
boulevardok házainak tetejét megemelte,
bepillantott a berlini szalonokba. A bie-
dermeyer-bütorok, az empire-ruhák, a
brokát tapéták rémülten resztekelt meg.
Mert niusi delta mellől jött zephyr első-
re a régi rendet. Nem hozott magával
új korrelmet, de leírógatta az asszír
kőírás franciaszabású kosztümjét, le-
nyomította a földéptét görögös hajtornyok-
kal. Busszusból, kagylóselyem pókháló-
ból szalából sóít gabonát akasztott a
nem szalából sóít gabonát akasztott a
nem szalából sóít gabonát akasztott a
nem szalából sóít gabonát akasztott a
nem szalából sóít gabonát akasztott a

Kikől veszi el az OFB a megélhetést

Magyatádi a belügyminiszterhez küldte az ingatlanforgalmi ügy-
nőköket

— A Hétfői Napló munkatársától. —

— Az Országos Földbirtokrendező
Bírószág, mint az ingatlanforgalmi
ügynőkök pönteki nagygyűlése óta
ismeretes, kereken ötezer ember
kenyerét akarja elvenni. Az érdekel-
tet természetesen mindent elkövet-
nek, hogy évek óta tűzött iparukat
folytathassák s e téren teljes erővel
siet segítségükre a demokrata párt,
amely a földmivélségi miniszter-
hez már elvitte, a miniszterelnök-
höz pedig e héten viszi el az ingat-
lanforgalmi ügynőkök küldöttségét.

lyét, „mert működésük sem
köz-, sem magánérdeket nem
szolgál.”

Olyan emberekre vonatkozik ez a
megállapítás és rendelkezés, akik
10–20 éve üzik ezt az ipart.

Kovács Sándor pesiszentlőrinci
ügynők példaként véngyszolgált a há-
borút, egész sor kiütetése van —
de nincs már engedély, „mert mű-
ködése sem köz-, sem magánérdeket
nem szolgál.”

Báder Gusztáv pestujhelyi ügy-
nők nyole katonát adott a nemzet-
nek — tőle is megvonták az engedé-
lyt, éppugy mint Klein Sámueltól,
aki maga is katona volt s békében,
háborúban egyaránt becsülettel
állta és állja meg a helyét.

Amikor Nagyatádi meghallotta
ezeket az adatokat, most kezeti és
azt a jó tanácsot adta a küldöttség-
nek — menjenek a belügyminisz-
terhez, ó ugyan elismeri az érdemet
és — ezt különösen hangsúlyozta —
a szerzett jogokat, de ez nem az ő
resszortja.

Vásznói Vilmos a küldöttség
élen világosan kifejtette nagyatádi
Szabó István földmivélségi mi-
niszter előtt, hogy az OFB, e ren-
delkezésé szerzett jogokat sért s
hogy milyen mértékben, milyen fel-
hárbitóban, azt Fábión Béla dr.
nemzetgyűlési képviselő mütája ír.

Pest vármegye alopánva pél-
dual, az OFB utatására, elren-
delte, hogy Ujpest tanácsa há-
rom nap alatt vonja be az ingat-
lanforgalmi ügynőkök engedé-

— A fajvédők Miskolcon. Miskolc-
ról jelentik: Délután négy óraker
kezdődött a fajvédők nagygyűlése
a református főgimnázium udvár-
án. A nagygyűlést Borbély-Matkovy
Emli, Borsod vármegye exfőispánja
nyitotta meg. A szónokok: Gömbös
Gyula, Ujvári Ferenc, Szilinszky
Endre, Lendvai István, Kiss Meny-
hért és Szirkay János megszokott
szólamaitka puffogtatták el. Uj
alkvítumok gyanán léptek a szó-
noki emelvnyre Lenkey Lehel is-
kolajagrató és Szuhovszky Lejos
ev. lelkész, aki legutóbb Nyiregyhá-
za nagy lelkesedéssel fogadta és
ánnepeltette a fajvédőket a nyiregy-
házi túrelmes evangélikusok nagy
megöröknyűdésére. Baj nem történt.

— Az amerikai repülők Mátyás-
földön. Az amerikai repülők Smith
aviatikus vezetésével vasárnap dél-
előtt 11 óra 45 perker három repü-
lőgépben Bukarestből Mátyásföldre
érkeztek. A repülőket a magyar
kormány és a magyar repülők ne-
vében Fogadórukn fogadta. Meg-
jelent fogadásukra Brentano ameri-
kai követ és a katonai ellenőrző bi-
zottság egyik ezredese és kapitánya.
A repülők megvendégelés után fél 2
óráker folytatták útjukat Bécsen és
Strassburgon át Párizsba, ahová
holnap a kora esti órákban érkez-
nek.

— Kétnmilliórdopás. A főkapitány-
ságon megjelent báró Piret de Bieheyn
Lajosné és bejelentette, hogy Ulai 11
8. szám alatti lakásáról ismeretlen tettes
ellopta kétnmilliórd korona értékű ék-
szereit. A rendőrség a nyomozást meg-
indította.

— A gazdasági eladhat-e terményeket?
Érdekes pörben döntött a Kuria. Az
egyik grófi uradalomban a gazdasátsz
minden különösebb meghatalmazás nél-
kül eladta 1921. évi repteremést. Az el-
adás után két héttel, amidőn az árakban
nagy eltolódás állott be, a gazdasátsz ki-
jelentette, hogy nem volt jóga a termé-
nyeket eladni és így az adás-vétel tárgy-
talan. A terménykereskedő pörölt, végül
is a Kuria kimondotta, hogy a gazdasátsz
külön meghatalmazás nélkül nem adhat
el az uradalomban termelt termé-
nyeket.

— Ezer fővárosi gyermeket nyaraltat
a Hadviselték Szövetség. A Hadviselték
Országos Gazdasági Szövetsége ez évben
is ezer fővárosi gyermeket visz a nemes-
szávi vidéki vendéglátó családokhoz nyar-
alni. A posta és távirat alkalmazottak
és kisebb fizetésű munkatársaladok sápad-
t és vérszegénység gyermekeit felekezött
különbőség nélkül indultak a mult héten
szombaton és vasárnap a Kunságba és
Szentes vidékére. E 420 gyermeknek kívül
e héten szombaton és vasárnap Szabolcs
várvagyába és Kiskunfélegyháza kör-
nyékére 280 gyermeket kültetek átülésre.
A jövő héten a többi gyermek a Dunántú-
lra indul.

— Üngylikos lett, mert nem kapott la-
kást. Kiss Ferenc 59 éves szállodalai terem-
ellenőr szívenlőtte magát. A rendőrség
részára egy levelet hagyott hátra, mely-
ben bejelentette, hogy azért lett üngylikos,
mert évek óta albréltében lakik és
nem tud lakáshoz jutni. Egy másik le-
velet is találtak nála. Ebben esepell
Weiss Jenő báró kéri meg, hogy temé-
tséről gondoskodjon.

— Budal esendélt. Vasárnap éjszaka
ismeretlen tettes megtámadta a budai
foki uton hazafelé tartó Boross János
napszámot és hasbaszurta.

— Vizesgödörbe fulladt. A Guttman-
főle tőglagyár telepén leve vízsgödör-
ben fűrdött Schubert István szabóságép.
Fűrdés közben elmerült. Hottestét ki-
fogták és a boncanti intézetbe szállították.

— Del-Ka nyári idénykutatására ol-
csó és elismerten jőnnőségű elpöl révén
átlányos feltűnést kelt.

— Amerikában Strassburgot né-
met városnak tudják. Párisból táv-
íratozzák. A francia kormány kö-
reihen nagy megbotránközást kel-
tett az a tény, hogy az amerikai
repülők hivatalos jelentésében Strass-
burg német városként szerepel. Az
Egysült Államok párizsi nagykö-
vete kénytelen volt kormányának e
földrajzi tévedése miatt bocsnátot
kérni. Washingtonban annyira meg-
voltak győződve arról, hogy Strass-
burg Németországhoz tartozik, hogy
a párizsi attasé helyett a berlinit
kldlte Strassburgba, hogy a repülők
fogadására megtegye a szükséges
előkészületeket. A francia hatóságok
figyelmét csak a berlini attasének
Strassburgba érkezése terelte a hi-
vatalos kommuniké tévedésére,
ahol azt jelzik, hogy a repülők
Strassburgban „Németország”-ban
fognak leszállni.

— Letartóztatott család. A rendőrség
letartóztatta Kondora János 25 éves álli-
tónag fakereskedőt, aki favásárlási elő-
legképpen többektől nagyszösségű elő-
legket esalt ki. Kondora belsmere, hogy
az előlegül átvettösszegetek elköltötte.

— Rablőgylkösság Berchtesga-
denben. Münchenből táviratozzák,
hogy Beochtesgadenben eddig meg-
rejtélyes körülmények között meg-
gyilkoltak és kiraboltak egy fűrdö-
vendéget. Három hét óta lakott
Salzburgban a 44 éves Márk János
szolgálatonkiből oktatásügyi tanács-
osa feleségével. A házaspár tegnapi
dél előtt kirándult a környékre.
Márkné tíz perc múlva visszatért,
férje egyedül indult el a lustheimi
erdőbe és megígerte a feleségének,
hogy délre visszatér. Minthogy meg-
a delutáni órákban sem jött vissza,
elindultak keresésére és az erdő
egy tisztásán — holtan akadtak
látva, a tarkóján a halál okozó löse-
brel. Fekete bőrtárcája, amelyben
100 aranyárnyak és igazolásiúrsái
voltak, hiányzott, de aranyóráját és
gyémántgyűrűjét nem vitte el a
gyilkos. A hatóság nyomában van a
tettesnek, de a vizsgálat sikere
eddigében még tiltkolja a nyomozás
eredéji eredményét.

× A „Gyopár” Turista-Egyesület rend-
kívüli közgyűlése Aczel Ottó igazgatót,
a Guttmann J. és Társa cég társtulajdó-
nosát, a „Textil” ipari és kereskedelmi
szaklap főszerkesztőjét a nagyszámú
megjelent tagok egyhangú lelkesedésével
diszelnökné választotta meg.

Alföld Alpesi
TURAUT

Austro Daimler

Kis hathengeres
10/40 HP A. D. M. típus
6 gőzötös
1 díjnyertes

Első gőztes

Báró Velder Malberg nyeri az
Osztrák Automobil Club díját és a
Bosch-díjat

Két második gőztes

1. Lininger—Kammergruber nyeri a
Magyar Királyi Kereskedelem-
ügyi miniszter díját
2. Renner C. F. nyeri Szeged város
díját

Harmadik gőztes

Haan Leo nyeri a Magyar Automobil
Iparosok Országos Szövetsége díját

Negyedik gőztes

Szalay Herbert nyeri az Osztrák
Automobil Club díját

Hatodik gőztes

Ludwig Ottó mérnök nyeri Zichy
Béla Rezső gróf díját

Tizenkilencedik gőztes

Hacker Artur bronzplakett

Legjobb Clubteam

Az Osztrák Automobil Iparosok díja

Austro Daimler, -MAG, PUCH

cladási központ:
Budapest VI, Liszt Ferenc tér 13

— A francia forradalom graecónidája az
empire átváltást illette trónra. Ezerki-
lencszázharminchárom pedig Tutankha-
men szellemét koronázta — bocsnát a
haszonért — Poiret-ek. A haute-voléttől
a tiers etatig, a harmadig rendig, birtok-
hába vette Tutankhamen szelleme a leg-
könyömben nödítható terrénomat, a dí-
valót.

Tartott pedig mindez máig. Most azu-
tan London felől véssze hírek keltek
szármára. A dívat ottani szeredárjai, a
párislakókat egyesítve, hadat üzentek
Tutankhamen szellemének. A ravasz dí-
valstratégák épen jóker támadták hát-
ba Tutankhament. Egyiptomban most a
francia és angol politika ütökzik meg
alattomos, esőndes csatában. És Zaglat
passa Egyiptomja nem a dívat, de sokkal
súlyosabb probléma nézőszögéből kezdi
eredelni Európát. Meg a rádió-láz is a
technikai kultúra fölfeje: Anglia és Ame-
rica felé irányítja a „társaság” figyelmét.

Talán a rádió-láz problémája hozta
magával, hogy a hölgyek az előjövend dívat
özöndös megérzésével hódoljanak be az
új dívatnak. Annak a dívatnak, mely
kurtára nyírt hűtő gaminéit rajzol a
nőnek és a feminizistát semmibe sem
éves fűtlen egyenesonalú sőtét szöve-
rűköt ír elő szármára.

Két eldígívat szelleme verekszik meg
most. És hiába. Tutankhamen síncái már
ingadoznak. Elvégre Poiret is etakái. És
talán mire fructidor langya szele végig-
jár Európán, Tutankhamen vesztett csata-
tán, megatávoa vonul vissza luxuri fe-
lért állásába. A „társaság” pedig se-
lyemre tölt hierogliféket kibéltésére helyett
rádío hangversennyel fog szórakozni.

Sági Pál.
— Telekiék elértek a Jegestau-
ger. Potsamból jelentik: A Tele-
ki Pál gróf vezetésére alatt álló ma-
gyar tudományos expedició elérte a
Jegestauert. Hétfőn az expedició
elindul hazafelé.

— Kirchnopf Ferenc teniszbajnok
lakása ledgett. Vasárnap este értesítettek
a tisztelőket, hogy a Baross uca 77.
szám alatt szobatus támadt. A tisztelőt
szonnal kivonultak. A lakást zárva talál-
ták. A lakás tulajdonsa Kirchnopf Fe-
renc fővárosi tisztja ügyész, teniszbaj-
nok, aki jelenleg Párizsban tartózkodik
az olimpiai versenyen. A tisztelőt kö-
lörték az ajtót és oltáshoz láttak. A lán-
gok azonban elpusztították a lakás be-
rendezését. Hogy a tűz miként keletke-
zett, eddig még nem tudták megállapí-
tani.

— Lévekték a brazillal forradalmat.
Párizs jelentések szerint a brazillal kö-
veszt az a hírt kapta, hogy a Rio
Paulaban kitört lázadás elfojtották.

Negyvenötmillió család a Ma-
gyar-Amerikai Bankban. A Magyar
Amerikai Bankban néhány nappal
előzött észrevették, hogy ismeretlen
tegyek hamis kifizesési ívekkel
negyvenötmillió kórónát vettek fel
a bank pénztárából. A rendőrség vas-
árnap beidézta a bank három tiszt-
viselőjét, kiket azzal gyanusítottak,
hogy esetleg szerepük lehet ez ügy-
ben. A kihallgatás során azonban
semmit sem tudtak megállapítani.
Mivel a bank különben sem tett
konkrét feljelentést a tisztviselők
ellen — mindhármukat elbocsátók-
ta a rendőrségről.

Véres verekedés a Bálvány uca-
ban. Vasárnap a késő esti órákban
véres verekedés színhelye volt a
Bálvány uca. Nyiredi János s La-
jos üzleti szolgák félig ittas állapot-
ban verekedést kezdtek két eddig
még ismeretlen egyénnel. Verekedés
közben a véletlenül arra haladó
Schmidt Károly zenetanárba is be-
kapóttott a két Nyiredi. Mikor a ta-
nár tiltakozott az inzultus ellen,
botjakkal ütlegelni kezdték. A se-
gélykiáltásokra elősiető rendőrt is
megtámadták. A rendőr szorult
helyzetében kardot rántott, közéjük
vágott és Nyiredi János kezének
egyik ujját lemetasztette. A két főv-
ért meglöközve kísérték a főkapitány-
ságra, ahol letartóztatották őket.

— A gázművek igazgatósága értesíti
a közönséget, hogy a legjobb minőségű,
szobafestésre alkalmas diókosk árát
108.000 kórónára, a darabos kosk árát
104.000 kórónára, a Gipsz-féle lakkív-
előbb minőségű porosz fűtésznárát pedig
98.000 kórónára szállították le méter-
mázsáncánt. Ezekhez az árúknak a 3 szá-
zalékos forgalmi adó, hához szállítás
esetén a hatóságilag megállapított fuvar-
költség járul. A fűtőanyag megrendel-
ését már most ajánlja az igazgatóság, ne-
hogy az ősz időjárás beátválva, a nagy-
tömegű rendelések lebonyolítása miatt
esetleges szállítási nehézségekkel kell-
jen számolnia. A megrendeléseket a kö-
vetkező helyeken lehet feladni: VIII.
Tisza Kálmán tér 20., II. Margit kör-
t 73-77., V. Révész neoi kosztelep, IX.,
Ferencvárosi kosztelep, IV., Aranykék
uca 6., II., Szilágyi Desző tér 1. és Uj-
post, Árpád uca 23.

Feltámadt a magánforgalom, de hiányzanak az üzletek

Szombaton délelőtt a tőzsde Nádor ucai bejárója mellett régóta nem látott nagyszámu tőmög sorozott. Csak a múltévi tomboló nagyszámu napjaimban gyűlt össze hasonló nagyszámu sokadalom a börze vidékén, hogy a magánforgalmat lebonyolítsa s a Nádor uca környékén hamarosan elterjedt a hír, hogy valami készül a tőzsde körül, esetleg még utban van a várt hossz. Amely örvendetesnek látszott azonban távolabbról ez a jelenség, olyannyira káprázdító volt, ha közelebb kerültünk. Az első hígnők, akikhez a tőmögöl kérdést intéztünk, lemondóan legyűjtötték a kezével:

— Sokadalom az csak van, de hol vannak az üzletek? Adok önnek Magyar Hitelt 590-nel, ha szépen kér, 590-nal.

Valóban, a tőmögben mindenütt csak eladók voltak s ha olykor egy vevő mégis csak jelentkezett, valóságos áhitattal néztek rá az emberek.

A közelben rendőrök állodgáltak s egykedvűen tekintettek a sokadalom felé.

— Na, biztos ur — fordultunk az egyikhez — miért enged az a nagy csoportosulást ott a járdán?

Mire a mokány magyar csavarított egyet az összes bajuzásán s dörmögve mondta:

— Temetés az ott kérem, mit zavarjam hát őket?

Neumann Dezső megvált a Barótitól. Az Olaszbank — tudvalegőleg — nemrégén megvált a Baróti Szeszfinomítótól s annakidején több oldalról is kommentáltak a tranzakciót, melynek során a Kéve jutott a Baróti birtokába. A Kéve gyors egymásutánban kétszer is fölemelte a Baróti alapítókét s a részvény már hosszabb idő óta 5000 K körül áll a tőzsdén. Az új rezsim gazdálkodása teljesen elkedvetlenítette Neumann Dezsőt, a Baróti vezérigazgatóját, aki legutóbb levonta a helyzet konzekvenciáját s megvált a vállalatot, amely főként az ó agilitásának s szakértésének köszönhetette fejlődését. Neumann Dezső legközelebb külföldre utazik — s hír szerint — egy nióbb alapítási tervével fog ismét megjelenni a hazai gazdasági életben.

Mi az igazság a Lloyd Bank és az Angol-Magyar Bank fuziója körül? A legutóbbi napok során egész sor közölmény jelent meg a **Lloyd Bank** és az **Angol-Magyar Bank** állítólagos fuziójáról s a beavatottak már azt is tudni vélték, hogy a fuzió ügye már teljesen perfekt dolog s személyi részében is már elintézték tekinthető, amennyiben az egyesült két pénzintézet elnöke, **Krausz Simon**, míg vezérigazgatója **Salusinszky Gyula** dr. lesz. Feltehetően 16 forrásból nyert információtunk szerint a két pénzintézet összeolvadása egyelőre még mindig csak terv s mind a két bank kebelében meglehetősen ajánkeza van a fuziónak. Így a Lloyd Bankban a vezetők egy része **schoonyum hajlandó feladói az intézet önállóságot** s hangsúlyozza, hogy a fuziónak semmi értelme nincsen. Az ellenzéki igazgatók hajlandók inkább a leptetésnek legvégsőbb határtárg elmenni s az intézetet a kisbankok kategóriájába soroztatni, még lévén győződve, hogy a nekuszink segítségével mindenkor tekinthetőes tőkét koncentrálnakhatnak egy-egy ad hoc pénzügyi feladat megoldására. Schöhy sem akarja azonban az intézetet szőbőstől-bőrstől kiszolgáltatni egy olyan nehező mozákus bankkolosszusnak, mint aminő az Angol-Magyar Bank. A fuziót minden áron keresztülvághatnak akaró csoportnak még nehező küzdelmet kell megvívnia. Amíg az ellentétes állásfoglalásu nióbb bankdirektorok bu fogják adni a derokukat.

Flatalos, Ude

Flatalos, Ude...
Király uca 12. sz. m. Opera - Gyógyászati, Andrássy út 28. szám

KÖZGAZDASÁG

Minden banknak emelnie kell az alapítókét

Waldor Béla az Egyesült Budapesti Fővárosi Takarékpénztár Igazgatója a pénzügyi helyzetéről

— A Hétfői Napló tudósítójától. —

Waldor Béla, az Egyesült Budapesti Fővárosi Takarékpénztár igazgatója a pénzügyi és tőzsdéi helyzetéről a következőket mondta a Hétfői Napló tudósítójának:

— Nem vagyok túlzottan optimista, nem mondom azt, hogy elmaradhatatlan egy-robán az egész budapesti tőzsdén, de nem vagyok peszsimista sem és rendületlenül valom, hogy az aranytőkével bíró vállalatok részvényeit az aranytőkének megfelelő mértékben fogja értékelni a tőzsde.

— Egyáltalán némi optimizmussal nézem a gazdasági helyzetet, nem ezt a mostanit, hanem az előzőt, amely a számlási akció első nehézségei után következik. A bankokra nagy és nehéz feladatok várnak, nemcsak idehaza és nemcsak a tőzsdén, hanem elsősorban a külföldön, ahol az ő öszeköttetésekkel kell lehetővé tenni és előadni, hogy a nagy magyar állami kölcsön után a magyar magán gazdaság jusson kisebb valutakölcsönközhöz és az értékes magyar részvények egy jelentős hányada külföldi tőkeeknél talájon elhelyezést.

— A nyár végén az az ősz eljelen, mindenesetre a maiál alkalmasabb időpontban, de semmiesetre sem túlkésőn, minden pesti nagybanknak föl kell emelnie az alapítókét, mert azokkal a tőkékkel, amelyekkel most rendelkeznek, nem tudnak átírni arra a hitelgazdálkodásra, amely a jövőben feladatok és hivatásuk lesz. Ezekben

a tőkemeleken is nagy szerepet szánok a külföldi tőkéknek,

amely nem fog elneközni az elől, hogy a magyar gazdasági életbe így is belekapcsolódjon.

Más oldalról, de szintén igen előkelő és beavatott helyről ebben az ügyben a következőket mondták a Hétfői Napló tudósítójának:

Teljes nyugalom

és üzlettelenség jellemzi a vásárnapi „magánforgalmat”. Üzletkötés egyáltalán nem történ. Az egyes árfolyamok mind a tegnapi nívón mozogtak és így azokat itt regisztrálni — minthogy ugyanis csak taxációs árfolyamokról számolhatnak — be feleslegesnek tartjuk. A hangulat általában bizakodó és előrelátótlag a mai tőzsdéi forgalomban erősebb fluktuáció várható.

A társulati adópótlékok aranyparitáson alapon fogja kivetni a pénzügyminiszterium

— A Hétfői Napló tudósítójától. —

A pénzügyi kormány tudvalegőleg eseb-szlovák mintára elhatározta, hogy az 1924. évi társulati adó pótlékának kivételével — mely tulajdonképpen az 1920-as évtőlre vonatkozik — figyelembe fogja venni, hogy egy évvel előbb mennyi volt a vállalatok kimutatott nyeresége s a többletet külön megadóztatja. Hogy ez az intézkedés mily lehetetlen és ferde helyzetekre adna alkalmat, elég ha utalunk arra, hogy például egy vállalat, melynek alapítókéje 50 millió korona, 1922-ben kimutatott, — mondjuk — 5 millió korona tiszta nyereséget; ugyan-e vállalat hasonló alapítóké mellett az 1923-as tiszteletre után — tegyük fel — 80 millió korona nyereséget mutat ki, természetesen a rohamosan leromló korona mellett. A tervezett adóigri rendelkezés azonban egyértelműen a nyers számadatokra támaszkodva 75 millió korona jövedelemtöbbletet állapított meg egy ilyen

Nem kell megriadni attól a lehetőségtől, hogy itt az összes nagybankok és számottevő középintézetek három-négy hónapon belül kénytelenek lesznek, alapítókéjük fölemelni, egyszerűen azért, mert nem lesz pénzüki és iparvállalatok még sem tartuhatják ki készpénzből. Nem kell ebben az esetben sem túlzott részvényinflációról beszélni, mert hiszen

a pesti bankok részvényeinek emelése még mindig messze elmarad a bécsi részvények számok mögött.

A számottevő intézetek között nálunk a **Leszámlító Banknak** van a legtöbb részvénye, 2 millió darab, a **Hazai Takaréknak** a legkevesebb, 125 ezer darab, míg az öt bécsi nagybank közül a minimumot a **Bankverein** reprezentálja nem kevesebb, mint 5 millió darab részvényével. A **Pesti Magyar Kereskedelmi Banknak**, amely a Bankvereinnel azonos szerepet játszik nálunk, mindössze 400.000 darab részvénye van, míg a Magyar Hitelből 1.375.000 darab van az Osztrák Hitel 6.250.000 részvényével szemközt.

— Ilyen körülmények között igazán nincsen semmi akadály annak, hogy akár a Kereskedelmi Bank, akár a Hitelbank megháromszorozza, esetleg méggyőszerezze alapítókéjét és egyre egyet adjon a régi részvényeseknek, a többi részvényt pedig külföldön értékesítse megfelelő áron. Így járhatnak intézeteink százmillárdokhoz, sőt esetleg billiókhoz is. Megcsinálhatja ezt a tranzakciót minden olyan pénzintézetünk, amelynek a külföldön öszeköttetése és presztizsze van, a Hazai Takaréki, a Hazai Bank, a Leszámlító Bank, az Angol-Magyar Bank, a Mokrár, a Póltakaréki, az Általános Takaréki, szóval valamennyi arannyal fundált nagyobb pénzintézet. De nemcsak megcsinálhatja, hanem meg is kell hogy csinálja!

Aptalan hajsza

budapesti tőzsdéek ellen

(A Hétfői Napló bécsi szerkesztőjének telefonjelentése). Néhány bécsi lap és bank az elmúlt héten hájkát kezdett több ismert budapesti bankok és tőzsdéek ellen, azaz a megokolással, hogy ezek állítólagos kontremín-célokából azt hirszelelték, hogy Bees egyik leghatalmasabb intézete, a **Wiener Bankverein** fizetesképtelen lett. Ha a hír budapesti kortörtéti tényleg ujjakból szopták volna ezt az egyből teljesen aptalan és rosszhiszemű hírt, akkor érthető lenne az a követelés, hogy szigorúan büntessék meg őket. Azonban a valótlán hír esztől magában öccsen keresendő és a Hétfői Napló bécsi szerkesztője megállapíthatja, hogy a hajsza hír Bécsben kívül Zürichben, Párisban és Berlinben is hamarabb elterjedt, mint Budapesten.

Három hét előtt ugyanis a **Neue Wiener Bank A.-G.** fizetési zavarkába került. Ugyanakkor a **Vererbank**nak a postatakarékpenztártól kellett segítségét kérni, hogy az öszeamított elkerülhesse. Így több párizsi lapot tudósító hírszolgálati iroda e két rosszhírű bank zavarait megsegítőnyözte Párisba. Ott a **Neue Wiener Bank**, sem a **Vererbank**ot nem ismerik, azt hitték, hogy a sürgöny hibásan érkezett meg és tulajdonképpen a **Wiener Bankverein**ről van szó. Több párizsi lapban így jelent meg a hír, amely onnan azután megtalálta az útát Zürichbe, majd Berlinbe is. A német fővárosban néhány órán át ez az aptalan hír óriási pánikot okozott pénzügyi és tőzsdéi körökben.

A **Wiener Bankverein** igazgatósága azonban ahelyett, hogy nyilvános cáfolatot adott volna ki, rátanulta a hamis hír általa már ismert okaira, meglepődött azaz, hogy csupán exponensének külföldön cifofo táviratokat. Nem esoda tehát, ha később Budapestre is eljutott a hír és többen hitelt adtak neki. Hogy azonban mennyire nem Budapesten csúszott ki a **Wiener Bankverein** bukásának híre, azt az is bizonyítja, hogy **Saemmer Pál**, az ismert Bécsben élő magyar újságíró már helettek eselőtt a **Magyar Hírlapban** és a **Tőzsdéi Hírlapban** megjelent tudósításában beszámolt a bécsi piac rémhíreiről és megemlítette, hogy most már lelkismeretlen módon a Bankverein, sőt Rotschildot és Kolát is kizékdte. Ezek után tehát kétségtelen, hogy a **Veró Arnold**, **Pfeifer** és **Färber** tőzsdések ellen követelt rendezésbályok, ebben az esetben ártatlan embereket sújtának.

Vége felé közeledik az Általános Kőszén és az Eszterházy-féle uradalom harca. Az Eszterházy gróf uradalom már hosszabb idő óta pert folytat az Általános Kőszén ellen, mely tudvalegőleg a tál szentterületeket bírli az uradalomtól. A per abból támadt, hogy a MÁK állítólag önhatalmuan megszerzte a szerződés pontoztatás meg nem engedett gazdálkodását folytatott a bérlet területeken. A hosszú idő óta tartó perben legutóbb egyezkedések indultak meg s előrelátótlag most már rövidre egyezséggel fog zárulni a mármár szinte a teljes szakításig elmergesedett perpatvar.

x Az Általános Falpári és Fakereskedelmi Rt. 5-én megtartott rendes közgyűlése elfogadta az igazgatóság által előterjesztelt 1923. évi mérleget, mely 195.542.448.88 korona tiszta nyereséggel zárult és elhatározta, hogy részvényenként 200 korona (100%) osztalék fizetéséért a Meurver Váltóüzleti Rt. pénztáránál Budapeston.

x A Főállitelbank Részvénytársaság dr. Paupera Ferenc elnöke által mérlegmegállapító igazgatósági ülést tartott. Az évi mérleg 3.801.302.233 korona tiszta nyereséggel zárult és az igazgatóság a folyó hó 18-án tartandó közgyűlésnek részvényenként 4000 korona osztalék fizetését fogja javasolni.

Férfi- és női cipők különlegeségeket

részletfizetésre naplárban mérték után készítnék Német és Erdélyi, Bérkecsai u. 30

Lakására Jövők...
Röki Szilárd-utca 22. líl. 18. Telefon Jászai 62-28

Az Árvácska — Budáról

Elmondta: Vadly Ilona

— Olyan furesa itt Budán. Nyár van és a Horváth-kerthen szerelmes párok sétálnak. Néha-néha, amikor kipillantok az ültözöm ablakán, egy-egy ifjút látok, amit busan ül a padon. Ennek talán nem akar eljönni az Árvácskájá Budára, mint Bus Fekete és Zerkovitzé eljött.

— Az Árvácska különben — homolyan mondom — keresve sem találhatót volna jobb hazánál, mint a Budai Színkört. A szellemi arénában valahogyan jobban elhelyezkedett a fess kis maszómodlány bájos alakja, a publikum is, a pestiek és budaiak egyaránt, jobbak, kedvesebbek, hangulatosabbak, tapsolósabbak. Az Árvácskában nekem nemcsak a szénpörte, de az a finom leányportré is, amit minden este festenem kell.

— Kedves itt minden Budán. Hangulatos és romantikus minden. Elfelejtjük és megbocsátunk érte, ha egyszerű-egyszer beleleslünk a villamos az Árvácska szerelmes dalába.

Tere-fere az öltözőkből...

MEGINTE AMERIKÁBÓL érkezett egy magyar siker híre. Heller Margit, a fiatal énekművésznő írta meg Pestre, hogy a Newyorki Capitolban (nem is tudjuk hirtelen kiszámítani, mennyi ezer nézőből) kétszer próbát énekelt. Mire a szorongó napvilágot látnak, a fiatal magyar művésznő új sikerrel gazdagította a magyar ellátot és új, sokszor dőlőrszerűséssel saját magát, ami még a rossz politikurakus mellett sem megvetendő válog.

A SZÍNHÁZ TÁJÉKAN IS BEÁLLOTT A SPRICER-SZERZŐN. Ugyanis a színházi kiskapukból egyre-másra szállnak át a szomszédok egy-egy pohár spricere a köztársasági kiskapukba. Egyik kedvelt színházunk (akit kollégák nagyon respektálnak az ivás terén) veszt a spricerezésben. Egy kollégája meg is róta őt, mikor korán reggel spricerezni látta.

— Hogy íhat valaki éhgyomorral három spricert? — kérdezte.

Mire a jeles spricerező fölényesen felelt:

— Szamár vagy. Csak az első meggy éhgyomorral!

MEGROGYSZER AMERIKÁRÓL szálljon a frontika. Diskay Sándor, a színházi világ Diskay bácsija, egy napon pompás színházi vadonatnyi ruhában állított be a Newyorkba. Fülledt, reikendő hőség volt. Diskay homlokáról sűrű őröcsképek hulltak le. Ennek dacára mégis egy pompás köcsés amerikai felöltés is vitt a karján. Mikor megkérdezték, boldogan nevette, hogy testvére, Diskay József, az amerikai tenorista küldött neki egy négy falom finomnál finomabb ruhakészletet Amerikából. Olyan elegáns lett, hogy Podmaniczky báró sem viselt különbözös ruhát.

Diskay József különben már „összeteregetett” magának Amerikában egy egész nyaront — dollárban. Legutóbb egy újszónaton, utazás közben, külön termeszkedésben tartott hangversenyt.

AUTÓT NEM VETT SENKI. Két lövésés ellenben eladott. Min! Helyes helyről közel, színésznek ebben nem volt érdekelve.

AZ UTOLSÓ FECSKÉK is elszálltak. Patrón, Szécsi Bócsi, aki legutóbb a Front-Prou-t játszotta a Magyarban, Karlebadba, Koplevich Mariette Balatonra utazott.

SZÍNHÁZ

„Szalmaszálon felfújt színészek tömege grasszál a színpadon.”

Hegedűs, Csörtös, Rózsahegyi a színiiskolákról, a vidéki színészetéről, a műkedvelőkről

Emlékeztet még a közönség előtt Zilahy Lajos, a „Süt a nap” szerzőjének az a cikke, melyben a vidéki színészzettel foglalkozott. A cikk visszhangjaként számos hozzászólás hangzott el a legkiválóbb művészeink körében.

A színészet és kultúra ügyét szívtőn viselő művészek és a művészegyesületek, így a Színpadi Szerzők Egyesülete is foglalkozott a mai színészet nehéz problémájával.

Az úgy leghivatottabb bírál, a színészek közül:

Csörtös Gyula,

a következőket mondotta: — Javaslom, hogy a színiiskolát vizsgán nagyon erős és nagy művészi kvalitással rendelkező bizottság — mely a színpadi szerzők, a színgazdák és a színészegyesület egy-egy megbízottjából áll — adassa ki a színészi oklevelet.

Hegedűs Gyula:

— Az emlékeztetés Zilahy Lajos cikkéhez — bár nem vagyok vidéki színész, — hozzászólok, mert sok embert akarok úgy erkölcsi, mint anyagi egzisztenciájában megvédeni.

— A vidéki színészetnek két komoly és súlyos hibája van. A kormány nem törődik ezzel a nagyfontosságú kérdéssel. A direktorokat olyan súlyos terhek nyomják, hogy

esoddlom, ha egyetlen józan direktor akad, aki színházat megjátszani.

A karlsbadi méregkeverő

Sobesityén Géza mesélte a kis történetet. A budai színház drámai hősnője, Szécsi Bócsi, aki most szerződött az Unióhoz — Karlsbadban nyaral. Betétét egy cukrászdába. Csokoládét kért. Tejszínhabbal. Beléköltött. Elhúzta a száját. Pogányul rossz volt. Hivatta a tulajdonosát.

— Ez a hab rossz — mondotta.

A természetes cseh asszonygég nem szörete volna visszavinni a csokoládét. Inkább ő is belekötött. Az ég felé fordította szemét:

— Ez rossz! Ugyan ne tessék mondani! Ennek ilyenek kell lenni.

A színésznek fölényesen szólt:

— Nekem mondja kérem! Hiszen én kolleganője vagyok. Most már belátta a főnök, hogy itt hiába minden. Kiszörelt a habot. Söt huzsonút százalék hidegzenyint adott az árbból. Hogyne. Kiszörelt kolleganőrnő volt szó. Badosztáskor meg is kérdezte Szécsi Bócsit:

— Hol van kedvednek cukrászdája! — Nekem, cukrászdám — csodálkozott a színész.

— Hát azt tetszett mondani, hogy kolleganőm — ámulat a cseh asszonygég. Szécsi Bócsi igenlően bólintott.

— Persze. En körözött méregkeverőnk vagyok.

Antigone a Margitszigeten

Kint a margitszigeti sportpályán már napok óta próbálják Hasenclever, az ismeretevű expresszionista író darabját: Antigont, melyet Tas József fordított magyarra. A hatalmas pályán imponzáns omelvény épült. A szükséges tömegjelöleteket több száz tagú stábiusztergia szolgáltatta. A próbák az esti sötétségben féklényfűny mellett folytak.

Antigone szerepét Gárdos Nelli, a Renaissance volt tagja, Kreont pedig Galéri Lajos játszotta. A baletot Brada Ede rendezte. Kísérőzenét Keleti Márton, a fiatal zsidusikus komponistát a darabhoz, mely a szabad ég alatt kerül bemutatásra.

— A színészkolák pedig nem vetnek gátat a tehetségtelenek terjeszkedésének, sőt a színészkolák jóvoltából a leglehetősebb figurák kezdene elhelyezkedni mindenütt, amivel veszélyeztetve vannak a komoly tehetségek is. A hivatkozott közül sokan elvesztik kedvüket.

Lassan a tehetségtelenek lesz a színház, és a publikum nem fog színházba járni.

— Prötekeiós és szalmaszálon felfújt színészek és színésznők tömege grasszál a színpadon, veszélyeztetve az igazi színházi kultúrát.

Rózsahegyi Kálmán:

— A színházi állapotokra vonatkozólag elmondom ezt a kis történetet.

— Mariházy egri direktor felkérését és meghívott Egerbe, hogy játszsza a Vén gazembert és a Süt a nap-ot. Megállapodtunk a dátumban is. Egyszer csak levelet kapok Mariházy-tól, amelyben kér, hogy ne haragudjunk, de szeretné, ha ezek helyett más helyett más darabban játszanék, mert ezeket az ottani műkedvelők annyira lejárították, hogy lehetetlen előadni, nincs rá közönség. En természetesen azt válaszoltam, hogy a műkedvelőkkel nem konkurralok.

Üzletátszervezés miatt

Kész férfiruha üzletemet felosztatom!

Az összes raktáron levő legkiválóbb minőségű öltönyöket, sportruhákat, burberry és átmeneti kabátokat, bőrkabátokat, bundákat stb.

minden elfogadható áron árusítom.

Fehér M. Miksa férfiruhaüzlete csak Károly körút 16.

RÖVID HIREK

MÁRKUS EMILLÁT, mint hírlík, egy bécsi színház német nyelvű vendégjátékra akarja szerződtetni.

OTSZÁZ DOLLART kap egy estére Bécsben Marischka Hubert, a kiváló osztrák színész.

RÉKAY ANDRÁS az Operaház segédrendezője rendezi a Margit sziget sportpályán színrekerülő Antigont.

A GRÁCI BENDÖRSÉG behitította Cokor Tibadar „Vörös uca” című darabját.

A RENAISSANCE SZÍNHÁZ egész sereg fiatal színészt szerződtetett. A jövő szezonban sorozatos előadások keretében fognak a fiatalok bemutatkozni a pesti publikumnak.

BALÓ ELEMÉR visszacszerződött régi gazdájához, Bárdos Arturuhoz.

* Az Árvácska nem „Árvácska” többé, mert örökre fogadta a közönség kegye. Az a lelkesedés és tetszés, mellyel a közönség „Árvácskáját” estéről-estére elhalmozza, bizonyítja, hogy az örökre fogadós ténye komoly a hogy a Budai Színház igazgatóságának még hosszú időn át nem kell gondoskodnia színház részére egy újabb „Árvácska”-ról, amellyé Somogyi Nusi, Vadly Ilona, Kiss Ferenc, Bátkai Mártonnal a főszerepekben a hét minden esteján fel 8 órakor színr kerül.

* A Budapesti Színház szenziós sikert üdönösége, a minden este szüfolt házakat vonzó Nincs már szidó Pestent nagy látványosság revüje ma, vasárnap létszer délután fél 4-kor mérsékelt és este 8-kor rendezi helyszínr kerül színr: Kököny Ilona, Kincóvácz, Ferenczy Károly, Latabár Árpád és Bellák Arankával a főszerepekben. Kököny Ilona, Ferenczy Károly és Latabár Árpád minden ének- és táncszámát esténként tízszor is megismétoitetik. E három kitűnő művész a nagyseren revüben legnagyobb színpadi dialalukat aratták. Feld Mátyás új darabjának híre oly gyorsan elterjedt a városban, hogy a Nincs már szidó Pestent nemcsak a havi, hanem már az augusztusi hónapi előadásra is rengeteg előjegyzés történt. Természetesen a jövő héten is minden este 8-ór a pártalan sikert bohózat van műsoron.

Salamon Béla
minden este fellep a
Sziget Színpad
szenziációs műsorában

Kedvete 9 órakor. Tel. 20-73

125 ezer kor. egészsimon minőségűes fehér női vászoncipőnek

99 ezer kor. Tónis, toron, strand és utcai cipők szürke és barna színűben vastag vörös gumitalpjal, színes megvágható minőség. Férfi nagyságban 120 ezer.

190 ezer kor. pária a legfinomabb minőségű, vadlodi duplatalpú és francia fazonú, egész a divayórtalpap eliaított vászoncipők. Férfi nagyságban 200 ezer.

120 ezer kor. Pária a legfinomabb minőségű, vadlodi duplatalpú és francia fazonú, egész a divayórtalpap eliaított vászoncipők. Férfi nagyságban 200 ezer.

Szandalok különleges a minőségben dupla talpú és garantált dupla talppal kitalálódó színes cipők.

Válgyórtalpu uccai cipők 35-41-es számú 100 ezer kor. Gyermek gumitalpú vászoncipő 25-26-ig 80 ezer kor. Hőzicípő győlvári kivitelben 80 ezer korona.

SCHÄFFER cégnél, Budapest, I. ker., Döbrentel tér 4-6. szám

Teléfono: 5-71. Szár- és hőszigetelt minőségű szallított árukat. Kereskedőknek engedmény Védteke utánvetél.

SZAKORVOSI rendelő vár- és nambetogek részére.

EZÜST SALVARSÁN-ÜLTAS. — Rendelés egész nap Rákóczi-út 32. I. em. I. Rókusvári szemben.

Frakk és szmoking

Öltönyök, kölcgönzések, keveset hazánál férfinak legelőszöbber kaputok. Szmokingok, férfiruhatok általánosan ve zok. Frost A. Lajos, VI. Széchenyi-úton 47. Telefono 203-22.

Az MTK atlétikai vadala

A Hungária-úti pályán rendezte vasárnap délután az MTK országos atlétikai versenyét, amelyen csupán eredményekről kerültek kiadottak. Az eredmények a következők:

200 méter hendikep. 1. Kalinóth (MTK) 1:26,2 mp. 2. László (MTK). 3. Burger (FTC)

Súlydobás hendikep. 1. Forbáth (FTC) 13,4 cm. 2. Deusch (MTK). 3. Gyurko (FTC)

110 méteres gát hendikep. 1. Ujfaluicsky (FTC) 17,8 mp.

1500 méteres staféta, hendikep. 1. MTK 16:50,8 mp. 2. FTC 3. MTE.

400 méter, hendikep. 1. Palapaly (MAC) 51,5 mp. 2. László (MTK). 3. Gerő II. (KAOE).

Magasugrás, hendikep. 1. Törnény (BETÉ). 2. Steinmetz (KAOE). 3. Steiner (MTE).

5000 méter, hendikep. 1. Grosz (MTK) 16:11,4 mp. 2. Fohér (ESC). 3. Hartay (ESC)

Párolgás, hendikep. 1. Leichtag (MTK) 618 cm. 2. Gárdos (MTK). 3. Törpényi (BETÉ).

Gyorsfutás, hendikep. 1. Gyurkó (FTC) 23,6 cm. 2. Ujfaluicsky (FTC). 3. Louis (OTE).

1500 méter, hendikep. 1. Leichtag (MTK) 4:18,6 mp. 2. Friedman (FTC).

200 méter, hendikep. 1. Winter (KAOE) 23,6 mp. 2. Veioz (MTE). 3. Plavenszky (BETÉ).

Magyarország kerékpáros-bajnokság

Bajnokok: Uharatzky (BTC) és Tóth Gyula (Edison)

Rekordidővel jelent meg vasárnap délután a Millenáris-pályán, ahol a magyar kerékpáros bajnokságok kerültek eldöntésre. Iszalmos és szép versenyekben volt alkalmunk gyönyörködni és így az érdeklődés teljesen indokolt volt. Ertelében azonban a Szövetségnek a versenyekben hozott határozata, amely szerint a 40 kilométeres távra kiírt hosszútávú bajnoki versenyt félórával a start előtt 25 kilométeres távra változtatta át. Ez teljesen szokatlan eljárás, amelyet még a rendelkezésre álló idő rövidsége sem tesz indokoltá.

A 35 kilométeres motorvezetés versenyben egyébként a táv közepéig Tóth István győzött sőtúlszabban vezetett. Biztos győztesnek látszott, győzelmi esélyeit azonban megfosztotta a hirtelen belszenzenése. A táv közepén gépét defektus érte, ennek következtében két körrel vesztette. Tóth István hatalmas kiállást jelentett az, hogy nagygyőzri rivalisával szemben, ennek ellenére is behozott egy kört, a hátralévő táv azonban sokkal rövidebb volt, semhogy ennél többet behozhatott volna. Az 1000 méteres bajnokságot Uharatzky nyerte.

Eredmények:

Bajnoki számok: 25 kilométeres bajnokság. Bajnok: Tóth Gyula (Edison), 2. Tóth István (Edison), 3. Pirity Jenő (FTC). 250 méteres únyerve, három körrel hármasdík. Utolsó 200 méter: 27,01 mp. 1000 méteres bajnoki verseny. Bajnok: Uharatzky (BTC), 2. Pfeiffer (Edison), 3. Eigner (FTC), 4. Grimm (Edison).

Egyéb versenyek:

Videktiek vadászversenye. 1. Szalabon (Székesfehérvári TC), 2. Mavor (Székesfehérvári TC), 3. Szabó (Székesfehérvári TC), 4. Bauer (Sopron).

Kezdők versenye. 1. Herer (Csillag), 2. Sánta (FTC), 3. Kratochwill (Vasas).

1100 méteres távverseny, 1000 méter. 1. Hável (MTK), 2. Schwaros (Jóbarát), 3. Zahary (MTK).

Hátnadók pontversenye. 1. Tóth (Jóbarát) 12 pont, 2. Sohrak (FTC), 3. Schmidt (Világosság).

Tandemverseny 2000 méter. 1. Grimm-Pfeiffer (Edison) 38,6 mp. 2. Volvart-Mazák (MTK), 3. Pirity-Eigner (FTC).

Lehetetlen említés nélkül hagynunk a déliótt megtartott kerékpáros virágkorát, amelyet a Szövetség a bajnoki verseny napján eddig minden évben megrendezett.

A szemképrázatióan díszes menet a Millenáris-pályáról indult ki és a Rákóczi úton, Károly kiráton, Andrássy úton és Stefánia úton végigvonulva, tért vissza a pályára. Az illúzenés és művészi díltelével felkeltett kerékpáros-menetben bírgyerk is szép számban vettek részt. A közönség körében az útvonalon nagy töbészert aratott a szép menet.

SPORT

Lapzártaikor jelentik, hogy vízpoló-csapatunk az uszó-olympiász első napján Angliát 3:0-ás féldió után 7:6 arányban legyőzte.

Evezőseink sikerrel szerepelnek az olimpiáson

(Bevezetés az első oldalon.)

Lapzártaikor táviratozták Párizsból: A vasárnap eldöntésre került evezőseink eredménye: 1. Olaszország 7:13 mp. 2. Magyarország 7:13,8 mp. 70.000 méteres futásban 1. Friderico (Olaszország), 2. Gudwin (Anglia).

Az országos futballbajnokság döntőmérkőzése

Az MTK óriási fölénye mellett, képtelen volt legyőzni a Szombathelyi Atlétikai Klubot — A mérkőzést megismétlék

MTK-SzAK 1:1 (1:1) — Bíró: Iváncsics Mihály

Kánikulai, tikkasztó forróságban játszották le vasárnap délután az illúsi pályán az országos futballbajnokság döntőmérkőzéseit. A Szombathelyi Atlétikai Klub csapata legyőzven összes ellenfeleit, elnyerte a legjobb vidéki csapat címet és így bajnokcsapatunkkal: az MTK-val került össze Magyarország bajnokságáért vívandó küzdelemre.

A mérkőzés nagy hőseben játszották le. Talán ez volt az oka annak, hogy bajnokcsapatunk ki sem fejeztező fölényrel játszva, csak előellenlél tudott végezni vidéki ellenfelel. A nagy melegben a játékosok bágyadtan, kedvelenlül mozogtak, ennek ellenére a kétféhérek ugyszólván az egész mérkőzés alatt, de különösen a második féldióben állandóan támadásban voltak, míg a SzAK csak egyéni lefutásokkal kísérletezett.

A mérkőzés eldöntetlenül végződven, a szabályok értelmében legközelebb megismétlék.

A csapatok a következőképpen álltak fel: **MTK:** Kropacek — Mandl, Senkey — Stallmach, Nyul II, Nádler — Braun, Molnár, Orth, Winkler, Jeny.

Szombathelyi AK: Weinhardt — Nagy, Prém — Vámos, Szabó, Móritz — Krutzler, Mészáros, Holzbauer, Pahr, Németh.

A mérkőzés SzAK-támadással kezdődik és már az első percekben kornerrrel veszélyeztet. A kétféhérek halfoara mezbonye továbbítja a labdát, a csatársor össztjátéka folytán Winklerhez kerül, aki a kitűnő gólhelyzetet elhibázza. A további támadások MTK-kornert hoznak. Braun lövi, de hibásan. Szombathelyi támadás, majd Senkey hibája folytán kornert. Eredménytelen. Az MTK most már hosszantartó fölénybe kerül, a csatárok lövései sürüröl követik egymást. Orth 30 méterről meglepetésszerűen lö, de

Weinhardt fogja. A tikkasztó hőseben az MTK láthatóan nem ambicionálja a játékot. A csatársor minden tagja aktív részt vesz a támadásokban, míg a SzAK csak elvétve próbálkozik egyéni lefutásokkal. Közben Orthot lerugják. A megrítelt szabadrugást ugyancsak ő lövi 30 méterről, amely kárbavész.

A 38. peroben Braun-Molnár össztjátékból, nehéz helyzetből Winkler szerzi meg az MTK vezetógójt. (1:0.)

A górra a SzAK heves támadással váaszol. Igyekezett sikert kornázna, amennyiben a féldió utolsó perében Holzbauer révén kiegyenlít. Féldió 1:1.

A mérkőzés második részében az MTK egykapura játszott. Ötpercenként jut kornerehez a bajnokcsapat, amelyek hihetetlen balszerencsje folytán kiaknázatlanok maradtak. A 8. peroben Winkler góllát rög, Molnár és Braun össztjátéka a 10. peroben a szombathelyiek halójába juttatja a labdát. A bíró a közép félmutat, a játékosok félállanak, midőn a bíró Fenyves határbíró megkérdezősen után amúllja a megadott gólt. A SzAK most már teljesen kifulladás védekezik és csak a 40. peroben kerülnek át a félvonalon egy perere. Az MTK kemény támadásaival fejeződik be a mérkőzés.

A bajnokcsapat a halfoer kivételével kielőgítő volt. Tekintetbe kell vennünk a rettenetes melegt, továbbá a balszerencsét, amely a kétféhéreket a mérkőzés alatt végigkísérte. A közvetlen védelem is megette kötelességét.

A Szombathelyi AK nem igazolta a róla elterjedt jó híreket. Klagszis játékos a reprezentatív vörös Szabón kívül egyedül csak Weinhardt kapus. A csapat többi része elég gyengén szerepelt.

A Csurgay-vándordíjat a MAC nyerte meg

Eredmények:

100 méter. 1. Bakos (MOVE BSE) 11,4 mp. — 400 méter. Tary (MAC) 55 mp. — 800 méter. hendikep. Branner (FTC) 2,09 mp. — 110 méteres gát, II. oszt. 1. Lukács (FTC) 20 mp. — 5000 méter, hendikep. 1. Besnyák (FTC) 9,45 mp. 2. Leichtag (MTK) 9,446 mp. 3. Pávlin (MTE), 4. Danyánovics (MTE). 5. Szászler (MTE). 25 induló. — Magasugrás. 1. Andor (MAC) 171 cm. — Hárnasugrás, hendikep. 1. Barca (EKAC) 1291 cm. — Súlydobás. 1. Darányi (MAC) 1262 cm. — Diszkoszvetés. 1. Darányi (MAC) 3709 cm. — Tövegugrás. 1. Kovács (MAC) 655 cm. — Rúdugás. 1. Andor (MAC) 305 cm. — 100 méteres staféta. 1. MTK 46,3 mp. 2. MAC 45,7 mp.

A Csurgay-vándordíj ponteredménye: 1. MAC 40 pont 2. MTK 17 pont.

LÓSPORT

Alagi versenyek

A júliusi miling legérdekesebb versenyét futatók la az alagi pályán a nagy közönség rándult ki kedvene versenyeknek lefutásához. A Lovaregylet szerencsés közel állította össze a programot és egy a sportban, mint a rendezésben kellemet s szupat nyújtott hálas közönségnek. A nap főversenyét, a Tátral henedicpet a favorit Agrast koutieren nyert keavozó terhóval s szép stílusa kellemmen lepte meg a székértóket.

1. Szentendrei gát, 1200 m. 1. Földényi (7:10 s. Schejbal), 2. Kaporos (4 Szabó I. I.), 3. Rigó (4 Friderik). F. m.: Utolsó, 1/4 h. 1/4 h. Tot.: 1000:1600.

II. Eladók nemdikéje, 1200 m. 1. Madame Máre (6 Stenczol), 2. Virgone (6 Kovács I.), 3. Leonore (6 Sajdik). F. m.: Alphon. Clétra. Pustalagényi, Panzlákán, Papucshos. 1/4 h. 3/4 h. Tot.: 1000:800, 2200, 2000, 3600.

III. Tátral hendikep, 1600 m. 1. Agrast (1/4 Pretzner), 2. F. Béla bácsi (Schejbal), 3. Kossab (Sajdik). F. m.: Ménéchberg, Cabochon Myosotis, Ostgold, Borgó, Parisienne. 1/4 h. 1/4 h. Tot.: 1000:1500, 1600, 1800.

IV. Kéltéves nyertelenek versenye, 1. Suchertorta (1/4 Esch), 2. Holcon (1/4 Pretzner), 3. Donna Sol (6 Szabó I. I.). F. m.: Fanatikus, Vézna. 1/4 h. 1 h. Tot.: 1000:3400, 1300, 1300.

V. Kéltévesek eladóversenye, 900 m. 1. Susa (4 Singer), 2. Döngonyi (p. Sajdik), 3. Fodor (6 Stenczol), F. m.: Figure, Harmatacep, Csepel, Yatanag, Gád, Sallfa, Kotnyeles, Szászorszép, Ötnegyhájd, 1 h. Tot.: 1000:3900, 1300, 1290, 1300.

VI. Hendikep, 1000 m. 1. Mikolt (p. Schejbal), 2. Faluszépe (12 Horváth), 3. Turán (12 Nagy G.). F. m.: Sárgram, Szándók, Disappointment, Poseuse, Joma, Toga, Delmartino, Viktor Parkányi. Tot.: 1000:2200 1700, 890, 5500.

Budapesti ügétőversenyek

I. Háromévesek versenye, 1600 m. 1. Idikó (Tomann), 2. Izgató (Benkó), 3. Bajtárs (Novák). F. m. Csaba, Hyen nino, Leti, Juss és Willburn Watts. Tot.: 10: 90:27:59:29.

II. Handicap, 2000 m. 1. Párka (Stehmann), 2. László (Tomann), 3. Flóta (Mazár). F. m. Schach, Agemat, Pall, Xanttan, Keszkenő, Róbert. Tot.: 10:18:15:21:24.

III. Erasi díj, 1700 m. 1. Végzet (Novák), 2. Garam (Mazár). F. m. Leti, Beeri, Gabi, Gay Child. Tot.: 10:96:40:37.

IV. Nótá díj, 2100 m. 1. Leleményes (Wachtler), 2. Guilloin (Novák), F. m. Bajnok, Jóvan. Tot.: 10:12.

V. Gratán Belis díj, 2400 m. 1. Aqua viva (Cassolini), 2. Wachmann (Tomann), F. m. Tibor. Tot.: 10:10.

VI. Csapszögéti díj, 2200 m. 1. Katoca (Benkó), 2. G. Jóska (Mazár J.). F. m. Ursasg, Lobogó, Vitéz. Tot.: 10:24:15:18.

VII. Kettesgatói hölyg-hajta, 3000 m. 1. Ezredes—Orchidee, 2. Pancsi—Panna. F. m. Csobánca—Gisakind, Jóság—Pilius.

Kiadja: A „Hétfői Napló” lapkiadóvállalat.

BUTOROK

Hálósobák, ebédők, urisobák, leányzóba, előszoba- és konyhabendendezések, szelőkön, matracok, őröszalotók, zsurasalotók, göbölés- és börgarnitúrák, terrajzszermittel teljes lakberendezések, a leggyeszteljes és legpaparabó kivitelben

készpénzért, értékpapirokért hiteibe

30% engedménnyel kaphatók

Haas Miksa

Budapest IV. Hajó uca 13-14.

Deák tér és Kristóf tér között

Özmenvezető: Guseoch György